

GUIDE til 2. version
af den postnatale del af 4. interview

**SPØRGESKEMA
4. INTERVIEW****18 MÅNEDER****Identifikationsnummer:****Navn:****Dato:****Telefonnummer:****Interviewer:**

Du taler med _____ fra undersøgelsen: Bedre sundhed for mor og barn.

(Jeg vil gerne tale med: _____)

Har du tid til at blive interviewet nu, det varer cirka 10 minutter?

INDLEDNING	1
KOST, AMNING - BARNET	3
EKSPOSITIONER, barnet	21
RYGNING	21
ALKOHOL	21
EKSPOSITION FOR ASTMA - ALLERGI	23
PASNINGSFORHOLD	25
MEDICIN - SYGDOMME HOS BARNET	27
<u>NEDSAT HØRELSE</u>	69
MOR - BARN RELATION	75
SÆRLIGE BELASTNINGER - MODERENS OPLEVELSE	79
MOTORISK OG KOGNITIV UDVIKLING	85
UDDANNELSE: MOR, BIOLOGISK FAR samt EVT. SAMLEVER	95
MOR	97
BIOLOGISK FAR	101
SAMLEVER	105
FAMILIENS ØKONOMISKE NIVEAU	109
ANTROPOMETRISKE MÅL - BIOLOGISKE FORÆLDRE	111
NETVÆRK	115
VACCINATIONER	119
ANTROPOMETRISKE MÅL FOR BARNET	121
SUBPROJEKT 3 TANDLÆGE (LBC)	127
INTERVIEW SLUT	130

Generelt for 4. interview

26. november 2018

A. Vedrørende anvendelse af månedsskemaer:

I månedsskemaerne kan barnets alder angives med en præcision på 2 uger.

Hvis kvinden f.eks. siger: Fra han var ca. 8 mdr. indtil han var eller til han blev 9 1/2, markeres ved 8 mdr., 8 1/2 md., 9 mdr. og 9 1/2 måned.

Udtrykket: Fra han var 8 mdr. til han var 9 1/2 måned er mere uklart, men reglen er at der markeres på samme måde som ved ovenstående eksempel, med mindre det tydeligt fremgår af kvindens øvrige svar, at perioden inkluderer alderen 9 1/2 måned og i det tilfælde skal der også markeres frem til og med 10 mdr.

Ved svaret: Da han var 9 1/2 måned og da han var 16 mdr., markeres der ved 9 1/2 md. og ved 16 mdr., men ikke i mellemliggende perioder.

B. Vedr. indtastning af tidsangivelser

Ved angivelse af minutter indtastes antal minutter. Hvis moderen f.eks. siger 2 1/2 time indtastes 2 timer og 30 minutter.

C. Vedr. Svarkategorier med intervaller: Spørgsmål, hvor der spørges om, hvor ofte et eller andet er forekommet

For en række spørgsmål beder man moderen om at angive, hvor hyppigt et eller andet er sket. Dette er kun sjældent et problem for moderen. I de spørgsmål, hvor det EVT. kan være svært at angive et præcist tal, er spørgsmålet formuleret sådan at man beder om en cirka-angivelse. Erfaringen viser i øvrigt at der i forbindelse med spørgsmål om barnets sygdomme kun forekommer vanskeligheder ved forkølelse og øjenbetændelse. Hvis moderen begynder at bruge tid på at tænke nøje over spørgsmål om hyppigheden af et eller andet og forsøger at tælle omhyggeligt, bliver man nødt til at sige følgende: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.* Hvis moderen - til trods for at man har indskærpet at et skøn er godt nok - alligevel ikke kan komme frem til et tal, skal man - i de meget sjældne tilfælde, hvor dette kan blive nødvendigt - læse de hyppighedsintervaller op for hende, der er angivet. Disse intervaller skal læses langsomt op, da moderen kan have svært ved at overskue dem i telefonen. Hvis moderen siger ja til et af intervallerne, før man har læst dem alle for hende, behøver man ikke give hende flere muligheder, men markerer med det samme ud for den pågældende svar-mulighed. På side 134 og 135 i guiden findes en liste med spørgsmålsnumre på de spørgsmål, der har et tillægsspørgsmål med oplæsning af intervaller, samt angivelse af de intervaller, der hører til det pågældende spørgsmål. **Husk at muligheden med at læse intervaller op, kun skal bruges, hvis moderen er ude af stand til selv at angive et cirka-tal.**

D. Vedr. telefoninterview, der udføres efter barnet er fyldt 18 mdr.

Forhåbentlig vil det være en absolut undtagelse, at interview udføres senere end 2 uger efter at barnet er fyldt 18 måneder. Hvis det forekommer, skal alle de spørgsmål, der refererer til den aktuelle situation (interviewtidspunktet) omformuleres, således at der refereres til det tidspunkt, hvor barnet fyldte 18 måneder.

Eksempler på hvordan spørgsmål kan omformuleres:

Spørgsmålet: *Bruger han sut?* skal omformuleres til: *Brugte han sut, da han var 18 måneder?* Spørgsmålet: *Har han haft halsbetændelse?* bliver til: *Har han haft halsbetændelse i alderen 6 til 18 måneder?* Spørgsmålet: *Kan hun tage sokker eller sko af uden hjælp, når du beder hende om det?* reformuleres til: *Kunne hun tage sokker eller sko af uden hjælp, når du bad hende om det, da hun var 18 måneder?*

I de tilfælde, hvor der kommer en række af samme type spørgsmål efter hinanden (f.eks. sygdomme eller udviklingsspørgsmål), kan man sommetider nøjes med i begyndelsen af spørgsmålsrækken, at forklare moderen at hun skal svare ud fra hvordan det var, da barnet var 18 måneder gammelt, og så nøjes med f.eks. at sige: *Kunne hun dengang beskæftige sig selv med den samme ting i mindst 1 kvarter uden voksendeltagelse?*

eller lignende, afhængigt af hvad der passer bedst i forbindelse med det pågældende spørgsmål, blot man sikrer sig, at moderen hele tiden er klar over, hvilket tidspunkt eller hvilken tidsperiode man spørger til.

E. Vedr. muligheden for at markere ud for flere kategorier

Ved de spørgsmål, hvor man kan markere ud for flere kategorier er dette angivet i kursiv under hvert spørgsmål og det er angivet, hvor mange kategorier man totalt kan markere samtidigt samt i særlige tilfælde, hvilke kategorier der kan kombineres.

F. Vedr. forhåndsorientering til moderen

1. Moderen har cirka en uge før interviewet modtaget et orienterende brev med angivelse af, hvilke oplysninger hun skal have parat. Det drejer sig om følgende:

Barnet:

Sygdomme barnet har haft, samt medicin/behandling for disse sygdomme; alder: 6 til 18 måneder.

Alder for hvornår barnet kunne sidde kravle og gå uden støtte.

Mål for højde (længde), vægt og hovedomfang, samt barnets vaccinationer; desuden datoer for målinger og vaccinationer (Barnets Bog og Vaccinationskortet).

Forældrene:

Medicin moderen har fået i ammeperioden, efter barnet blev 6 måneder.

Sidste klassestrin i skolen samt uddannelse for moderen, biologisk far samt en evt. samlever.

Familiens bruttoindkomst.

Vægt og livmål, desuden højde for biologisk far.

Antal hjemmebesøg af sundhedsplejerske.

2. Hvordan forholder man sig, hvis moderen ikke har oplysningerne parat ved telefonen.

Det har vist sig at være et yderst sjældent forekommende tilfælde, hvis interviewtidspunktet ikke er forsinket i forhold til det orienterende brev. Sommetider vil moderen sige det i starten af interviewet, sommetider opdager man det først ved et af de relevante spørgsmål inde i interviewet. Hvis man som interviewer kommer ud for problemer af denne art, bør man forholde sig på følgende måde:

- a. Hvis moderen har oplysningerne liggende samlet lige i nærheden bør man vente på at hun henter dem.
- b. Hvis det i starten af interviewet viser sig, at hun har glemt at finde dem frem og først skal til at samle dem sammen, forholder man sig på samme måde som hvis tidspunktet ikke havde passet hende, dvs. man afslutter høfligt interviewet og aftaler et nyt interviewtidspunkt. Hvis man først opdager det et stykke inde i interviewet, fuldfører man interviewet og ringer hende op igen senere efter aftale og får de manglende oplysninger.
- c. Hvis moderen ikke mener sig i stand til at finde oplysningerne, må man gennemføre interviewet så godt som muligt, baseret på hvad hun kan huske uden denne støtte. I dette tilfælde indskrives følgende under kommentarmuligheden i slutningen af interviewet: *Mor har ikke oplysninger parat.* Hvis hun evt. kun mangler nogle af oplysningerne bør man eksempelvis skrive: *Mor har ikke Barnets Bog parat.*
- d. Hvis det kun drejer sig om, at moderen har glemt at finde enkelte oplysninger frem f.eks. faderens højde og/eller bruttoindkomsten, må hun besvare disse spørgsmål så godt som muligt, og interviewet gennemføres uden ny opringning. Arten af de manglende oplysninger noteres under kommentarmuligheden i slutningen af interviewet.

G. Vedr. fejlindtastninger

Hvis man i løbet af interviewet opdager eller kommer i tanke om at man tidligere i interviewet har indtastet en fejl, bliver man nødt til at gå tilbage til det pågældende sted i interviewet og korrigerer fejlen. Moderens senere svar i interviewet kan f.eks. vise at en tidligere markering må være forkert eller moderen kan selv komme i tanke om at hun har svaret forkert på et tidligere spørgsmål.

H. Subprojektspørgsmål

Der findes 3 subprojekter i 4. interview:

Spørgsmål, der hører til subprojekter har et bogstav foran tallet, svarende til angivelserne nedenfor.

r = Tandlægeprojekt 1: Svend Poulsen: Kun i amterne Ringkøbing og Århus

s = Astmaprojekt: Mads Melby

t = Tandlægeprojekt 2: Lisa Bøge Christensen: Kun i Københavns Kommune og Nordjyllands Amt

Subprojektspørgsmål stilles kun til de kvinder, der bor i de relevante amter; dette sker helt automatisk via et hjælpeprogram.

INDLEDNING

Ad 000 Det første spørgsmål, skal afklare om barnet er en dreng eller en pige, idet dette styrer, om der kommer til at stå han eller hun i spørgsmålene i resten af interviewet.

Bemærk: Spørgsmålet har samtidig en tillægssætning, der udløser at den brøkdelt af mødre, der ikke bor sammen med deres børn, vil nævne det her.

Hvis barnet ikke bor eller har boet fast hos moderen, kan interviewet ikke gennemføres og man skal markere i kategori 3: *Barnet bor ikke fast hos moderen*. Programmet går så til slutningen af interviewet og man kan så her - i kommentaren - indskrive, hvem barnet bor hos. Hvis moderen alligevel mener at hun vil kunne gennemføre et meningsfuldt interview, er der på dette sted mulighed for at genstarte programmet og gennemføre interviewet.

Bemærk: Man skal altid markere om det er en dreng eller en pige også i de tilfælde, hvor barnet ikke bor hos moderen.

Ad 001 Spørgsmålet er nødvendigt af hensyn til senere spørgsmål om moderens vægt

Ad 002 Spørgsmålet er nødvendigt af hensyn til senere spørgsmål om moderens vægt

INDLEDNING

000. Før vi går i gang, skal jeg lige vide om det er en dreng eller en pige?

- Jeg går i øvrigt ud fra at dit barn normalt bor sammen med dig.

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombination af 1. eller 2. med 3.)

1. Dreng
2. Pige
3. Barnet bor ikke fast hos moderen -> 197
4. Ønsker ikke at svare

001. Er du gravid igen?

1. Nej
2. Ja
3. Nej, men jeg har født igen -> 003b
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

002. Har du født siden sidste interview?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

KOST, AMNING - BARNET

Ad Tekst A

Hvis moderen har født siden barnet blev 6 måneder, er det nødvendigt at sikre, at man taler om det rigtige barn, derfor skal formulering b i TEKST A anvendes i dette tilfælde.

Ad 003 Der markeres ved *Ja* også i de tilfælde, hvor moderen ikke ammer dagligt.

Ad 004 Hvis moderen fortsat ammer anvendes kategori 2: *Ammer stadig*
Bemærk: Hvis svaret i 004 er 17 måneder eller mindre, springes spørgsmålene r005 til r008 over, idet moderen i dette tilfælde ikke vil have ammet inden for den sidste måned, hvilket er en betingelse for at kunne besvare disse spørgsmål.

Ad r005 Med "egentlige ammesituationer" forstås den amning, der sædvanligvis foretages regelmæssigt, når barnet skal have næring. Spørgsmålet drejer sig altså om amning, der foregår uden for de normale måltider.
Det drejer sig om situationen 1 måned bagud fra interviewtidspunktet. Starttidspunkt for denne måned vil - afhængigt af interviewtidspunktet - tidligst være når barnet er 17 måneder og senest når barnet er 17 1/2 måned.

Ad r006 Dette er det første spørgsmål med mulighed for at læse intervaller op.
Det er tilfredsstillende med et skøn. Moderen skal ikke bruge tid på omhyggeligt at tælle antal gange op. Hvis hun gør det, må man gerne sige: *Det behøver ikke være*

helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval stoppes oplæsningen.

Bemærk: Det drejer sig om antal gange fra interviewtidspunktet og 1 måned bagud.

KOST, AMNING - BARNET

Hvis 002 = 2. bruges formulering b

TEKST A:

a. De fleste spørgsmål drejer sig om, hvad der er sket siden dit barn var omkring 6 måneder gammelt. Du skal derfor som regel kun tænke på tiden efter han/hun blev 6 måneder.

b. De fleste spørgsmål drejer sig om, hvad der er sket siden 6-månedersalderen for det barn, der nu er 18 måneder. Du skal derfor som regel kun tænke på tiden efter han/hun blev 6 måneder.

003. Ammede du efter han/hun var blevet 6 måneder?

1. Ja
2. Nej -> 009
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

004. Hvornår holdt du helt op med at amme ham/hende?

1. Ammeophør: _____ mdr. _____ uger
2. Ammer stadig
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

For ammeophør < el. = 17 mdr. -> 009

r005. Har han/hun - inden for den sidste måned - fået bryst uden for de egentlige ammesituationer - f.eks. som trøstetår eller til at falde i søvn på?

1. Nej -> r007
2. Ja
3. Ved ikke -> r007
4. Ønsker ikke at svare -> r007

r006. Cirka hvor mange gange i alt?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-5, 6-15, 16-30 eller over 30 gange?]

1. Antal gange: _____
2. 1-5 gange
3. 6-15 gange
4. 16-30 gange

5. Over 30 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

Ad r007 Med "egentlige ammesituationer" forstås den amning, der sædvanligvis foretages regelmæssigt, når barnet skal have næring. Spørgsmålet drejer sig altså om amning, der foregår uden for de normale måltider.
Det drejer sig om situationen 1 måned bagud fra interviewtidspunktet. Starttidspunkt for denne måned vil afhængigt af interviewtidspunktet tidligst være når barnet er 17 måneder og senest når barnet er 17 1/2 måned.

Ad r008 Det er tilfredsstillende med et skøn. Moderen skal ikke bruge tid på omhyggeligt at tælle antal gange op. Hvis hun gør det, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Det drejer sig om antal gange fra interviewtidspunktet og 1 måned bagud.

Ad 009 Modermælkserstatning (MME) fås enten færdigblandet eller som pulver. Ved pulvervælling forstås sædvanligvis vælling lavet på basis af et færdigblandet (jernberiget) pulver. Vælling med MME kan dog også fås helt færdigblandet, desuden kan man få MME som en tilskudsblanding. Det afgørende er, om barnet har fået MME i en eller anden form.

Se i øvrigt generelle regler for anvendelse af månedsskemaer

Bemærk: Der er her mulighed for at markere i en særlig kategori: *Ingen*, før man går ind i månedsskemaet.

Ad 010 1 barneglas eller 1 barnekop svarer til 1 dl eller 100 ml.

Bemærk: Det er hvad barnet sædvanligvis får, der spørges om. Hvis barnet ikke får mælk eller yoghurt, men i øvrigt godt kan tåle mælk, noteres 0 i kategori 1.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et skønnet tal. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval stoppes oplæsningen.

Bemærk: Kategori 3, der benyttes sammen med en af de andre kategorier, hvis moderen mener angivelsen er usikker, fordi hun ikke ved, hvor meget barnet får uden for hjemmet.

r007. Har du - inden for den sidste måned - ladet ham/hende ligge med brystvorten i munden efter den egentlige amning var overstået - f.eks. om natten?

1. Nej -> 009
2. Ja
3. Ved ikke -> 009
4. Ønsker ikke at svare -> 009

r008. Cirka hvor mange gange?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-5, 6-15, 16-30 eller over 30 gange?]

1. Antal gange: _____
2. 1-5 gange
3. 6-15 gange
4. 16-30 gange
5. Over 30 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

009. I hvilke aldersperioder - efter han/hun blev 6 måneder - har han/hun fået modermælkserstatning, pulvervælling eller tilskudsblanding hver dag?

1. Ingen
2. Masterliste: Månedsskema: 6 1/2 - 18 1/2

010. Hvor mange dl mælk eller yoghurtprodukt får han/hun normalt om dagen?

Antal samtidigt mulige svar: 2 (3. med 1.-2. samt 5.-8.)

(1 barneglas eller 1 barnekop = 1 dl)

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-2, 3-4, 5-6 eller over 6 dl?]

1. Dl pr. dag: ____.
2. Under 1 dl pr. dag
3. Usikkert pga. mgl. viden om, hvad der gives i dagpleje/institution
4. Kan ikke tåle mælk
5. 1-2 dl
6. 3-4 dl

7. 5-6 dl
8. Over 6 dl
9. Ved ikke
10. Ønsker ikke at svare

Ad r011 Hvis moderen nævner pulvervælling eller tilskudsblandinger som svar på, ombarnet har fået "Andet end MME i sutteflasken", kodes *Nej*, idet dette sidestilles med MME. Spørgsmålet indgår i et subprojekt vedr. caries i tænderne, og man er først og fremmest interesseret i sukkerholdige drikke. Der skal dog kodes *Ja* for alle andre svar end de 3 angivne.

Ad r012 Man er kun interesseret i, hvilke andre drikke barnet har fået, hvis dette er sket mere end 5 gange inden for den sidste måned. Hvis moderen derfor ikke efter følgende opfordring: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her*, kan angive et tal, er det nødvendigt at spørge: **Var det mere end 5 gange?** Bemærk: Det drejer sig om antal gange fra interviewtidspunktet og 1 måned bagud.

Ad r013 Man er - som tidligere nævnt - først og fremmest interesseret i sukkerholdige drikke. De 4 første kategorier angår derfor alle sukkerholdige drikke. For alle drikke, der ikke umiddelbart hører ind under de angivne kategorier, indskrives det, moderen siger, i kategorierne 8-10: *Andet 1 - 3*.

Hvis kvinden nævner en af drikkene i kategorierne 1 til 4 og samtidig gør opmærksom på, at det er sukkerfrit (f.eks. sukkerfri sodavand), indskrives navnet i stedet i en *Andet*-kategori, og det angives at drikken er sukkerfri.

Cola light og forskellige former for sodavand light skal markeres i kategori 3: Sodavand/cola el. lign.. Samtidig anvendes en af de ikke anvendte *Andet* kategorier, hvor det noteres, at der er tale om en Light udgave af den pågældende drik. Dette er nødvendigt, fordi light udgaver også indeholder lidt sukker og ved denne form for kodning vil man kunne udskille de mere sukkerholdige almindelige drikkevarer fra light-udgaverne.

Bemærk: Hvis moderen kun siger kamillete, må man spørge, om det var uden honning eller sukker. Som sædvanligt ved spørgsmål, hvor moderen evt. begynder at bruge tid på at forsøge at lave en nøjagtig optælling, kan det blive nødvendigt at pointere, at en cirka angivelse er godt nok.

r011. Har han/hun - inden for den sidste måned - fået andet end modermælkserstatning i sutteflasken?

(Pulvervælling og tilskudsblanding er her ligestillet med MME)

1. Nej -> r019
2. Ja
3. Ved ikke -> r019
4. Ønsker ikke at svare -> r019

r012. Hvor mange gange var der noget andet i sutteflasken?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mere end 5 gange?]

1. 1 - 5 gange -> r019
2. Antal gange over 5: _____
3. Over 5 gange
4. Ved ikke -> r019
5. Ønsker ikke at svare -> r019

r013. Hvad var der i sutteflasken?

(Hvis moderen blot siger Kamillete, spørges:)
[Var det uden honning eller sukker?]

1. Frugtsaft/saftevand
2. Juice
3. Sodavand/cola el. lign.
4. Kamillete m. honning el. sukker
5. Ren kamillete (u. sukker/honning)
6. Almindelig mælk
7. Vand
8. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Ved ikke -> r015
12. Ønsker ikke at svare -> r015

Hvis der hverken er markeret i 1., 2., 3. eller 4. -> r015

Ad r014 Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Det drejer sig om antal gange fra interviewtidspunktet og 1 måned bagud.

Ad r015 Bemærk: Der spørges til perioden 1 måned bagud fra interviewtidspunktet. Der kodes: *Ja*, hvis barnet blot 1 gang er sovet ind eller har småsovet/døset med sutteflasken i munden. Et *Ja-svar* er uafhængigt af, hvad der var i sutteflasken.

Ad r016 Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Det drejer sig om antal gange fra interviewtidspunktet og 1 måned bagud.

r014. Hvor ofte var der (svar fra r013:1.-4.)?*r014:1-4*

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-5, 6-15, 16-30 eller over 30 gange?]

1. Antal gange: _____
2. 1-5 gange
3. 6-15 gange
4. 16-30 gange
5. Over 30 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

r015. Har du - inden for den sidste måned - ladet ham/hende ligge og småsutte på sutteflasken efter han/hun var døset hen?

1. Nej -> *r019*
2. Ja
3. Ved ikke -> *r019*
4. Ønsker ikke at svare -> *r019*

r016. Hvor mange gange?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mere end 5 gange?]

1. 1 - 5 gange -> *r019*
2. Antal gange over 5: _____
3. Over 5 gange
4. Ved ikke -> *r019*
5. Ønsker ikke at svare -> *r019*

Ad r017 Spørgsmålet svarer til r013.

De 4 første kategorier angår alle sukkerholdige drikke. For alle drikke, der ikke umiddelbart hører ind under de angivne kategorier, indskrives det, moderen siger, i kategorierne 8-10: *Andet 1-3*.

Hvis kvinden nævner en af drikkene i kategorierne 1 til 4 og samtidig gør opmærksom på, at det er sukkerfrit (f.eks. sukkerfri sodavand), indskrives navnet i stedet i en *Andet* kategori og det angives, at drikken er sukkerfri.

Cola light og forskellige former for sodavand light skal markeres i kategori 3: Sodavand/cola el. lign.. Samtidig anvendes en af de ikke anvendte *Andet* kategorier, hvor det noteres, at der er tale om en Light udgave af den pågældende drik.

Bemærk: Hvis moderen kun siger kamillete, må man spørge, om det var uden honning eller sukker.

Ad r018 Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Det drejer sig om antal gange fra interviewtidspunktet og 1 måned bagud.

r017. Hvad var der i sutteflasken?

(Hvis moderen blot siger Kamillete, spørges:)
[Var det uden honning eller sukker?]

1. Frugtsaft/saftevand
2. Juice
3. Sodavand/cola el. lign.
4. Kamillete m. honning el. sukker
5. Ren kamillete (u. sukker/honning)
6. Almindelig mælk
7. Vand
8. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Ved ikke -> *r019*
12. Ønsker ikke at svare -> *r019*

Hvis der hverken er markeret i 1., 2., 3. eller 4. -> r019

r018. Hvor ofte var der (svar fra kategorierne 1.-4. i r017)?

r018:1-4

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-5, 6-15, 16-30 eller over 30 gange?]

1. Antal gange:_____
2. 1-5 gange
3. 6-15 gange
4. 16-30 gange
5. Over 30 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

Ad r019 Der skal stilles tillægsspørgsmål, hvis moderen kun svarer: Tandpasta (**Er det tandpasta med fluor?**) og igen, hvis hun ikke ved om tandpastaen indeholder fluor (**Hvad hedder tandpastaen?**). Det konkrete tandpasta navn har kun interesse i de tilfælde, hvor moderen ikke ved, om den anvendte tandpasta indeholder fluor. Hvis moderen ikke kan huske, hvad tandpastaen hedder, vil hun sommetider tilbyde at hente den og se efter. Dette tager tid og bør venligt afværges. I sådanne tilfælde, markeres ved kategori 14: *Tandpasta: navn huskes ikke og ved ikke, om den indeholder fluor.*

For tandpasta navne, der ikke findes på listen, anvendes 1 eller flere af *Andet* kategorierne (9-12).

Kategori 16: *Andet end tandpasta eller vand* er en tekstvariabel, hvor alt andet end det angivne (tandpasta el. vand) kan indskrives.

Bemærk: Hvis der opstår problemer, fordi moderen har brugt mange forskellige typer tandpasta, kan man nøjes med at få at vide, om den hyppigst brugte tandpasta indeholder fluor, alternativt navnet på det mærke, hun hyppigst har brugt.

Ad r020 Der kodes: *Ja* også hvis moderen angiver, at det kun sker en gang i mellem.

Ad r021 Bemærk: Der ønskes et skøn over samtlige timer for hele døgnet, dvs. nattetimer, hvor barnet har brugt sut, skal inkluderes i det samlede skøn.

Kategori 4: *Mindre end 1 time pr. dag* anvendes også i de tilfælde, hvor barnet kun bruger sut en sjælden gang, idet det væsentlige her er hyppig anvendelse af sut (dvs. mere end 1 time om dagen)

Ad r022 -

r019. Hvad bruger du på hans/hendes tandbørste?

(Hvis moderen kun siger: Tandpasta, spørges:)

[Er det tandpasta med fluor?]

(Hvis moderen ikke ved det, siges:)

[Hvad hedder tandpastaen?]

Antal samtidigt mulige svar: 11 (kombinationer af 3.- 12. + 15.)

1. Tandpasta med fluor
2. Tandpasta uden fluor
3. Bamse Barn Tand Kräm
4. Første tand (Zendium)
5. My First (Colgate)
6. Mælketand (Aquafresh)
7. Mælketand (Macs)
8. Pepsodent for Kids
9. Colgate Junior
10. Andet tandpastanavn 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Andet tandpastanavn 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
12. Andet tandpastanavn 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
13. Tandpasta: Navn huskes ikke og ved ikke om den indeholder fluor
14. Kun vand
15. Andet end tandpasta eller vand (Tekstvariabel)
16. Ved ikke
17. Ønsker ikke at svare

r020. Bruger han/hun sut?

1. Ja
2. Nej -> 025
3. Ved ikke -> 025
4. Ønsker ikke at svare -> 025

r021. Cirka hvor mange timer i døgnet bruger han/hun sut?

1. Hele dagen/Stort set hele dagen
2. ___ timer
3. Mellem ___ timer og ___ timer
4. Mindre end 1 time pr. døgn
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

r022. Dypper du nogensinde sutten i noget han/hun kan lide, før han/hun får den?

1. Nej -> 025
2. Ja
3. Ved ikke -> 025
4. Ønsker ikke at svare -> 025

Ad r023 Som ved de øvrige spørgsmål omkring sutteflaske og tænder er interessen koncentreret om sukkerholdige stoffer. *Andet* kategorien anvendes til alle de øvrige ting, som moderen nævner.

Ad r024 Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 025 -

Ad 026 Det temmeligt vage udtryk "nogenlunde regelmæssigt" er anvendt for at angive, at barnet ikke behøver at have fået jerndråber dagligt i perioden. Det skal dog være sket mindst 3 gange om ugen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det*

behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Sundhedsstyrelsen anbefaler at børn, der er født til tiden, får 5 jerndråber dagligt i alderen 6 til 12 måneder, mens for tidligt fødte børn bør have 5 jerndråber dagligt fra de er 4 uger til de er 12 måneder gamle.

Ad 027 -

r023. Hvad plejer du at dyppe den i?

1. Honning
2. Sukker
3. Saftevand
4. Andet (Tekstvariabel) *Libraryliste*
5. Ved ikke -> 025
6. Ønsker ikke at svare -> 025

r024. Hvor mange gange om ugen sker det?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-5, 6-15 eller over 15 gange?]

1. Antal gange: _____
2. 1-5 gange
3. 6-15 gange
4. Over 15 gange
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

025. Har han/hun nogensinde fået jerndråber?

1. Nej -> 027
2. Ja
3. Ved ikke -> 027
4. Ønsker ikke at svare -> 027

026. I hvor mange måneder fik han/hun nogenlunde regelmæssigt jerndråber?

(Ved tvivl: Nogenlunde regelmæssigt = mindst 3 gange om ugen)

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det: Under 1, 1-2, 3-6 eller over 6 måneder?]

1. Antal måneder: _____
2. Under 1 måned
3. 1-2 måneder
4. 3-6 måneder
5. Over 6 måneder
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

027. Har han/hun fået tilskud af levertran eller fiskeolie efter han/hun blev 6 måneder?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad 028 Det hænder at nogle kvinder ikke ved, hvor meget en barneskefuld er. Det er derfor vigtigt at få denne del af spørgsmålet sagt klart og tydeligt, når spørgsmålet stilles:

1/4 skive rugbrød med fiskepålæg svarer til 1 barneskefuld.

Hvis moderen har brug for yderligere information, kan man nævne at:

1 fiskefrikadelle svarer til 5 barneskefulde.

Nogle kvinder siger, at de ikke med sikkerhed kan vide, hvor meget barnet får, fordi de ikke ved, hvad det får i dagpleje/institution. De må så komme med et skøn, og man markerer samtidigt i kategori 5: *Usikkert pga. mgl. viden om hvad der gives i dagpleje/institution*

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Alternative svarkategorier afhængigt af, hvordan moderen foretrækker at angive det: pr. dag, pr. uge eller pr. måned

Bemærk: Skaldyr hører i denne forbindelse med til fisk.

028. Cirka hvor mange barneskefulde fisk og fiskepålæg får han/hun normalt om dagen?

1/4 skive rugbrød med fiskepålæg svarer til 1 barneskefuld.

(der markeres kun i kategori 5: Usikkert, hvis moderen selv nævner det)

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)

[Var det 1-2, 3-4, 5-6 eller over 6 om dagen?]

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombinationer af: 1.-3. med 5. og 6.-9. med 5.)

1. Gennemsnitligt antal barneskefulde pr. dag: _____
2. Gennemsnitligt antal barneskefulde pr. uge: _____
3. Gennemsnitligt antal barneskefulde pr. måned: _____
4. Får næsten aldrig fisk/fiskepålæg
5. Usikkert pga. mgl. viden om hvad der gives i dagpleje/institution

6. 1-2 barneskefulde om dagen
7. 3-4 barneskefulde om dagen
8. 5-6 barneskefulde om dagen
9. Over 6 barneskefulde om dagen
10. Ved ikke
11. Ønsker ikke at svare

Ad 029 Som ved forrige spørgsmål er det vigtigt at angive, hvad måleenheden er. Det hænder, at nogle kvinder ikke ved, hvor meget en barneskefuld er, og det er derfor vigtigt at få denne del af spørgsmålet sagt klart og tydeligt, når spørgsmålet stilles:

1 kødbolle svarer til 2 barneskefulde og 1 skive kødpålæg svarer til en 1 barneskefuld.

Nogle kvinder siger, at de ikke med sikkerhed kan vide, hvor meget barnet får, fordi de ikke ved, hvad det får i dagpleje/institution. De må så komme med et skøn, og man markerer samtidigt i kategori 5: *Usikkert pga. mgl. viden om hvad der gives i dagpleje/institution*

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Alternative svarkategorier afhængigt af, hvordan moderen foretrækker at angive det: pr. dag, pr. uge eller pr. måned

- 029. Cirka hvor mange barneskefulde kød og kødpålæg får han/hun normalt om dagen?**
1 kødbolle svarer til 2 barneskefulde og 1 skive kødpålæg svarer til 1 barneskefuld.

(der markeres kun i kategori 5: Usikkert, hvis moderen selv nævner det)

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)

[Var det 1-2, 3-4, 5-6 eller over 6 om dagen?]

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombinationer af: 1.-3. med 5. og 6.-9. med 5.)

1. Gennemsnitligt antal barneskefulde pr. dag: _____
2. Gennemsnitligt antal barneskefulde pr. uge: _____
3. Gennemsnitligt antal barneskefulde pr. måned: _____
4. Får næsten aldrig kød/kødpålæg
5. Usikkert pga. mgl. viden om hvad der gives i dagpleje/institution

6. 1-2 barneskefulde om dagen
7. 3-4 barneskefulde om dagen
8. 5-6 barneskefulde om dagen
9. Over 6 barneskefulde om dagen
10. Ved ikke
11. Ønsker ikke at svare

EKSPOSITIONER, barnet

RYGNING

Ad 030 -

Ad 031 Spørgsmålet drejer sig om barnets eksponering for passiv rygning. Der kodes kun: *Ja*, hvis denne eksponering har varet mindst 1 uge. Uafhængigt af om hjemmets faste beboere ryger, kodes der: *Ja*, hvis der f.eks. har været gæster i huset i mindst 1 uge, der har røget dagligt, mens barnet var til stede. Hvis der aldrig ryges, mens barnet er i det rum, hvor der ryges, kodes: *Nej*.
Rygning under emhætte, mens barnet er til stede, kodes: *Ja*.

ALKOHOL

Ad 032 1 genstand er f.eks.: 1 almindelig øl
2 lyse øl
½ stærk øl
1 (vin)glas vin
1 glas (5 cl) hedvin
1 glas (2 cl) spiritus

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Bemærk: Ved intervallerne er det første interval pr. uge (kategori 3), mens de efterfølgende er pr. dag

EKSPOSITIONER, barnet**RYGNING****030. Bliver der nogensinde røget hjemme hos jer?**

1. Ja
2. Nej -> 032
3. Ved ikke -> 032
4. Ønsker ikke at svare -> 032

031. Er der - efter han/hun blev 6 måneder - blevet røget dagligt i hjemmet, mens han/hun var til stede? - Det skal have været mindst 1 uge.

(Moderens rygning under emhætte markeres som *Ja* (kategori 3), hvis barnet er i samme rum)

1. Nej
2. Ikke dagligt/under 1 om dagen
3. Ja
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

ALKOHOL**032. Hvor mange genstande drak du i sidste uge?**

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)

[Var det 1-6 om ugen, 1-2 om dagen, 3-4 om dagen, 5-6 om dagen eller over 6 om dagen?]

1. Antal: ____
2. Ingen

3. 1-6 om ugen
4. 1-2 om dagen
5. 3-4 om dagen
6. 5-6 om dagen
7. Over 6 om dagen
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

EKSPOSITION FOR ASTMA - ALLERGI

Ad 033 Spørgsmålet skal belyse allergi for dyrehår. Der skal kun indskrives et dyr ad gangen. Spørgsmålet kører i loop, og formulering b anvendes, hvis spørgsmålet skal stilles flere gange. Når man har skrevet alle de dyr ind, som moderen nævner, markeres i kategori 4: *Ikke flere svar/udelukkende dyr, der ikke er i kontakt med barnet*. Der vil forekomme tilfælde - f.eks. hvis barnet bor på en gård - hvor moderen nævner dyr, der udelukkende holdes udendørs og som barnet endnu aldrig har været i kontakt med. I dette tilfælde kan man anvende kategori 3: *Ja, men dyr ikke i kontakt med barn: Kun dyr der holdes udendørs* og spørgsmålet gentages så i form af formulering b. Hvis det fra starten fremgår af moderens svar, at familien udelukkende har eller har haft dyr, der ikke har været i kontakt med barnet og som ikke kommer ind i huset, kan man med det samme anvende kategori 4: *Ikke flere svar/udelukkende dyr, der ikke er i kontakt med barnet*, således at man slipper for at skulle spørge yderligere.

Ad 034 -

EKSPOSITION FOR ASTMA - ALLERGI

Formulering a anvendes kun 1. gang spørgsmålet stilles

**033. a. Hvilke husdyr eller kæledyr har I haft efter hans/hendes fødsel?
Du skal nævne en type dyr ad gangen**

033:
1-7

b. Andre husdyr eller kæledyr? (i. gang)

1. Ingen -> 034
2. Navn på dyr (Tekstvariabel) *Libraryliste*
3. Ja, men dyr ikke i kontakt med barn: Kun dyr der holdes udendørs -> 033b
4. Ikke flere svar/udelukkende dyr der ikke er i kontakt med barnet -> 034
5. Ved ikke -> 034
6. Ønsker ikke at svare -> 034

-> 033b

034. Har han/hun været i daglig kontakt med husdyr eller kæledyr andre steder end hjemme?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

PASNINGSFORHOLD

- Ad 035 Det drejer sig om timer, hvor såvel mor som barn er vågne, dvs. det er timer, hvor moderen er beskæftiget med barnet. Det er ligegyldigt, hvad tid på døgnet der er tale om. Timer om morgenen eller om natten tæller også med.
Hjemmegående kvinder vil oftest give svar, der passer bedst på kategori 1: *Hele tiden/Al min tid*, f.eks. Alle døgnets 24 timer (selv om de selvfølgelig ikke vil være beskæftigede med barnet i 24 timer i træk).
Kategoriene 2 og 3 er alternative svarmuligheder.
- Ad 036 Spørgsmålet skal bl.a. belyse om barnet er udsat for infektionssmitte gennem samvær med mange andre børn.
Spørgsmålet er udformet, så det leder hen til faste pasningsordninger uden for hjemmet, idet man med spørgsmålet er interesseret i eventuelle smitekilder til infektioner fra andre børn. Der vil i enkelte tilfælde kunne være kvinder, der spørger, om vi også tænker på pasningsordninger i hjemmet. Eksempelvis en ung pige, der kommer et par gange om ugen el. en bedstemor, der kommer i nogle aftentimer hver dag. I sådanne tilfælde kodes der *Nej*. En fast ordning hos naboer kodes under kategori 4: *Hos familie/venner*.
Bemærk: En fast pasningsordning skal have varet mindst 1 uge, hvis der skal kodes *Ja*. Dette er for at udelukke de tilfælde, hvor barnet eksempelvis har været hos en familie et par dage ind i mellem, eller hvor man har forsøgt sig med en dagpleje, som ikke fungerede, i en kort periode.
Hvis der opstår tvivl, skal barnet have været i den pågældende pasningsordning mindst 1 gang om ugen.
- Ad 037 Spørgsmålet skal som det forrige belyse evt. risiko for infektioner gennem samvær med andre børn.

PASNINGSFORHOLD

035. Cirka hvor mange timer er du sammen med ham/hende på en almindelig hverdag, mens han/hun er vågen?

1. Hele dagen/Al min tid
2. Tid med barnet i timer og minutter: ____.
3. Mellem: ____ timer og ____ timer
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

036. Har han/hun været i vuggestue, dagpleje eller anden fast pasningsordning i dagtimerne?

(Hvis moderen kun svarer Ja, spørges:)
[Hvor blev han/hun passet?]

(En fast pasningsordning skal have været mindst 1 uge)

Antal samtidigt mulige svar: 7 (kombinationer af 2. - 8.)

1. Nej
2. Vuggestue
3. Integreret institution
4. Dagpleje
5. Hos familie/venner
6. Andet 1 (Tekstvariabel)
7. Andet 2 (Tekstvariabel)
8. Andet 3 (Tekstvariabel)
9. Ved ikke
10. Ønsker ikke at svare

037. Har du været dagplejemor efter han/hun blev 6 måneder?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

MEDICIN - SYGDOMME HOS BARNET

Generelt for spørgsmål vedr. de følgende sygdomme :

Alle sygdomsspørgsmål og dertil relaterede spørgsmål følger næsten samme forløb, bortset fra den nærmere beskrivelse af den enkelte sygdom. Der er dog forskellige afvigelser i forbindelse med konkrete sygdomme, og det er derfor nødvendigt at gennemlæse alle kommentarer, selv om de i flere tilfælde vil være gentagelser af kommentarerne til spørgsmålene for forkølelse.

De korte beskrivelser under den enkelte sygdom skal give interviewer en mulighed for at afklare, om der skal kodes *Ja* i de tilfælde, hvor moderen er i tvivl om, hvorvidt barnet har haft den pågældende sygdom. Det er ikke nødvendigt med en lægelig diagnose for at kode *Ja* for en sygdom.

Ved de sygdomme, hvor barnet kan have haft mange små perioder med en given sygdom, må man gerne pointere at det drejer sig om et skøn, hvis moderen begynder at tælle omhyggeligt op. Det vil især kunne forekomme i forbindelse med den først nævnte sygdom (forkølelse), men også ved andre (f.eks. forstoppelse og forskellige former for eksem).

Ad 038 **FORKØLELSE**

Lægelig afgrænsning: Forkølelser opstår sædvanligvis akut og er kortvarige. Deter desuden en tilstand, der generer barnet. Kan være med eller uden feber. Man kan komme ud for børn, der har været konstant forkølede i flere måneder. I dette tilfælde skal man sikre sig, at moderen ikke blot taler om *løbenæse* (se under: Ikke relevant).

NB: Hvis en forkølelse optræder samtidig med - eller som forløber for - en anden sygdom, registreres forkølelsen under forkølelse, og den anden sygdom registreres i forbindelse med denne sygdom eller under: **Andre sygdomme**.

Ikke relevant: Konstant *løbenæse* om vinteren, som barnet ikke lægger mærke til.

Ad 039 Spørgsmålet vedr. antal gange barnet har haft en bestemt sygdom (her forkølelse) er ved alle de småsygdomme, som småbørn hyppigt har, formuleret således at man hindrer, at moderen sidder og tæller alle mulige tilfælde op, og kun medtager de mere belastende tilfælde, hvor sygdommen har varet over 3 dage. Kategori 2: *Aldrig, men han/hun har haft det mange gange*, kan benyttes i de tilfælde, hvor moderen, selv om de enkelte sygdomsperioder ikke har varet over 3 dage, gerne vil påpege, at barnet har haft mange tilfælde af den pågældende sygdom. I sådanne tilfælde vil mødre nemlig gerne have mulighed for at meddele at sygdomsforløbet reelt har været belastende for barnet pga. af de mange, men kortvarige sygdomsperioder.

Kategori 4: *Har nærmest været en kronisk tilstand*, benyttes kun, hvis moderen selv siger, at barnet har været forkølet næsten konstant eller det meste af perioden.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om dette kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 040 Der markeres ved: *Ja* uanset, hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

MEDICIN - SYGDOMME HOS BARNET

De næste spørgsmål handler om hvilke sygdomme han/hun har haft efter han/hun fyldte 6 måneder.

038. Har han/hun været forkølet?

1. Nej -> 042
2. Ja
3. Ved ikke -> 042
4. Ønsker ikke at svare -> 042

039. Hvor ofte har det været mere end 3 dage i træk?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem 1-5, 6-10 eller over 10 gange?]

1. Aldrig
2. Aldrig, men han/hun har haft det mange gange
3. Antal gange: _____
4. Har nærmest været en kronisk tilstand

5. 1-5 gange
6. 6-10 gange
7. Over 10 gange
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 039A = 1 eller svar i 039 = 1. anvendes formulering a, ellers b

040. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 042
2. Ja
3. Ved ikke -> 042
4. Ønsker ikke at svare -> 042

- Ad 041 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet 1-3*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 042 **HALSBETÆNDELSE**

Forskellige betændelsestyper i mandlerne: Bakterie- eller virusinfektion.

Karakteristiske symptomer: Synkesmerter og feber (temperatur hyppigst ml. 38 og 40 grader. Hævede og røde mandler og hævede og ømme lymfeknuder på halsen.

- Ad 043 Antal gange barnet har haft halsbetændelse er begrænset til det antal gange, halsbetændelsen har varet over 3 dage. Kategori 2: *Aldrig, men han/hun har haft det mange gange*, kan benyttes i de tilfælde, hvor moderen, selv om de enkelte sygdomsperioder ikke har varet over 3 dage, gerne vil påpege at barnet har haft mange tilfælde af halsbetændelse.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om dette kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

041. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 16 (kombinationer af 1. - 16.)

1. Astma medicin
2. Bricanyl
3. Iliadin
4. Kamillete-damp
5. Næsespray
6. Otrivin
7. Pamol
8. Pinex
9. Penicillin
10. Salbuvent
11. Saltvand/Saltvandsdråber
12. Sofradex
13. Spirocort
14. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
15. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
16. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
17. Ved ikke
18. Ønsker ikke at svare

042. Har han/hun haft halsbetændelse?

1. Nej -> 046
2. Ja
3. Ved ikke -> 046
4. Ønsker ikke at svare -> 046

043. Hvor ofte har det været mere end 3 dage i træk?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6, 7-10 eller over 10 gange?]

1. Aldrig
2. Aldrig, men han/hun har haft det mange gange
3. Antal gange: _____
4. 1-3 gange
5. 4-6 gange
6. 7-10 gange
7. Over 10 gange
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

Ad 044 Der markeres ved: *Ja* uanset, hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 045 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet* 1-3.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 046 **FORSTOPPELSE**

Ved tvivlstilfælde:

Lægelig beskrivelse: Det skal være til gene for barnet (f.eks. give mavepine). Kan ikke lindres med fornuftig kost alene, men kræver f.eks. figensaft, laktulose, mælkesukker eller provokation med termometer.

Ikke relevant: Almindelig hård mave en dag eller to.

Hvis svar 043A = 1 el. 043 = 1. anvendes formulering a, ellers b
044. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt nogen form for behandling?

1. Nej -> 046
2. Ja
3. Ved ikke -> 046
4. Ønsker ikke at svare -> 046

045. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 11 (kombinationer af 1. - 11.)

1. Abboticin
2. Doktacillin
3. Erycin
4. Exocin
5. Penicillin
6. Rocilin
7. Spektramox
8. Vepicombin
9. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
12. Ved ikke
13. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 042 = 1., 3. el. 4., anvendes formulering a, ellers b
046. a. Forstoppelse?

b. Har han/hun haft forstoppelse?

1. Nej -> 048
2. Ja
3. Ved ikke -> 048
4. Ønsker ikke at svare -> 048

Ad 047 Antal gange, barnet har haft forstoppelse, er begrænset til det antal gange, forstoppelsen har varet over 3 dage. Kategori 2: *Aldrig, men han/hun har haft det mange gange*, kan benyttes i de tilfælde, hvor moderen, selv om de enkelte sygdomsperioder ikke har varet over 3 dage, gerne vil påpege, at barnet har haft mange tilfælde af forstoppelse.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om dette kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 048 **TYND MAVE/DIARRÉ:**

Ved tvivlstilfælde:

Lægelig beskrivelse: Opstår pludseligt og der skal være tale om mindst 3 tynde afføringer dagligt.

Forbigående tilstand, kan være med eller uden følgende: Hudirritation, opkastninger, feber og vægttab.

Hvis moderen kalder det "ammemave" kodes: *Ja*, hvis symptomerne i øvrigt er i overensstemmelse med ovenstående beskrivelse.

Ikke relevant: Tynde eller grødede afføringer, som barnet altid har og som det ikke er generet af.

Ad 049 Antal gange barnet har haft tynd mave el. diarré er begrænset til det antal gange, det har varet over 3 dage. Kategori 2: *Aldrig, men han/hun har haft det mange gange*, kan benyttes i de tilfælde, hvor moderen, selv om de enkelte perioder ikke har varet over 3 dage, gerne vil påpege, at barnet har haft mange tilfælde af tynd mave eller diarré.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om dette kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

047. Hvor ofte har det været mere end 3 dage i træk?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siger:)
[Var det mellem 1-5, 6-10 eller over 10 gange?]

1. Aldrig
2. Aldrig, men han/hun har haft det mange gange
3. Antal gange: _____
4. Har nærmest været en kronisk tilstand

5. 1-5 gange
6. 6-10 gange
7. Over 10 gange
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 046 = 1., 3. el. 4., anvendes formulering a, ellers b

048. a. Tynd mave eller diarré?**b. Har han/hun haft tynd mave eller diarré?**

1. Nej -> 050
2. Ja
3. Ved ikke -> 050
4. Ønsker ikke at svare -> 050

049. Hvor ofte har det været mere end 3 dage i træk?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siger:)
[Var det mellem 1-5, 6-10 eller over 10 gange?]

1. Aldrig
2. Aldrig, men han/hun har haft det mange gange
3. Antal gange: _____

4. 1-5 gange
5. 6-10 gange
6. Over 10 gange
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Ad 050 **BØRNEEKSEM** også kaldet **Astmaeksem el. Prurigo Besnier**

Ved tvivlstilfælde:

Relevant: Vedvarende tør hud og rødfarvning af huden fra lys til mørkerød. Forekommer typisk på ansigt og hals samt arme og ben. Huden er ofte forkradset med sår eller skorpebelægning og kan være fortykket og ru.

Ikke relevant: Notabene: Bleudslæt registreres ikke

I øvrigt: Rød numse, enkelte røde knopper, varmeknopper, skældannelse, der kun forekommer i hovedbunden, tørhed eller ruhed, der kun ses på kinderne, kortvarigt udslæt efter måltider.

Ad s051 Der kodes kun: *Ja* ved dette spørgsmål, hvis en læge har sagt at barnet har eller har haft Børneeksem, Astmaeksem eller Prurigo Besnier.

Ad 052 Der markeres ved: *Ja* uanset, hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 053 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet* 1-3.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

050. Hvis svar i 048 = 1., 3. el. 4., anvendes formulering a, ellers b
a. Børneeksem - også kaldet astmaeksem?

b. Har han/hun haft børneeksem - også kaldet astmaeksem?

1. Nej -> 054
2. Ja
3. Ved ikke -> 054
4. Ønsker ikke at svare -> 054

s051. Har en læge sagt, at han/hun havde børneeksem eller astmaeksem?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

s052. Hvor gammel var han/hun, da han/hun havde børneeksem?

1. Masterliste: Månedsskema: 6 1/2 - 18 1/2

053. Hvilken behandling fik han/hun?

Antal samtidigt mulige svar: 13 (kombinationer af 1. - 13.)

1. Betnovat
2. Dermil
3. Elocon
4. Hydrocortison
5. Hormoncreme, uspecificeret
6. Legederm
7. Locoid
8. Mildison
9. Salve/Creme uspecificeret
10. Uniderm
11. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
12. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
13. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
14. Ingen
15. Ved ikke
16. Ønsker ikke at svare

Ad 054 NÆLDEFEBER

Allergisk udslæt med stærkt kløende vabler, der opstår pludseligt og sædvanligvis forsvinder igen i løbet af minutter til timer. Vablerne er flade, næsten hvide og omgivet af en rød bræmme. De kan flyde sammen til håndfladestore partier.

Ad 055 Bemærk at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft **Nældefeber** 1 gang siden 6-månedersalderen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 056 ANDRE FORMER FOR EKSEM**Ved tvivlstilfælde:**

Relevant: Rødme af huden, stærk kløe, evt. væskende blærer, senere afskalning. **Arp**, der er en lidelse i hårbunden, der viser sig ved fedtede, klidformede skæl. det er hyppigt hos børn. Arp registreres her. Soleksem og kontakteksem kan også registreres her.

Ikke relevant: Notabene bleudslæt registreres ikke

Ad 057 Bemærk at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft **Andre former for eksem** 1 gang siden 6-månedersalderen.

Kategori 3: *Har nærmest været en kronisk tilstand*, benyttes kun, hvis moderen selv giver udtryk for, at barnet har haft eksem næsten konstant eller i det meste af perioden.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

054. Hvis svar i 050 = 1., 3. el. 4. anvendes formulering a, ellers b
a. Nældefeber?

b. Har han/hun haft nældefeber?

1. Nej -> 056
2. Ja
3. Ved ikke -> 056
4. Ønsker ikke at svare -> 056

055. **Hvor ofte har han/hun haft nældefeber?**

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6 eller over 6 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-3 gange
4. 4-6 gange
5. Over 6 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

056. Hvis svar i 054 = 1., 3. el. 4. anvendes formulering a, ellers b
a. Andre former for eksem?

b. Har han/hun haft andre former for eksem?

1. Nej -> 060
2. Ja
3. Ved ikke -> 060
4. Ønsker ikke at svare -> 060

057. **Hvor ofte har han/hun haft andre former for eksem?**

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6 eller over 6 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. Har nærmest været en kronisk tilstand
4. 1-3 gange
5. 4-6 gange

6. Over 6 gange
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Ad 058 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 059 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet* 1-3.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 060 **TRØSKE**

Ved tvivlstilfælde:

Lægelig afgrænsning: Svamp i mundhulen m. *Candida albicans*. Ses som hvidlige belægninger.

Ikke relevant: Andre svampeinfektioner

ANDRE FORMER FOR SVAMP

Ved tvivlstilfælde:

Relevant: Svamp i hovedbunden forekommer udelukkende hos børn.

En svampeinfektion kan ytre sig på mange måder afhængig af den inficerende svamp og vil for en lægmand ikke kunne skelnes fra udslet eller eksem. Hvis moderen er usikker på, om det er en reel svampeinfektion, som barnet er blevet behandlet for, bør den registreres under: **Andre sygdomme**.

Ikke relevant: Irritation af huden og rødme. **Arp** er en hårbundslidelse, der viser sig ved fedtede klidformede skæl i hovedbunden. Det ikke en svampelidelse og skal derfor ikke registreres her, men under spm. 056: **Andre former for eksem**.

Notabene: Bleudslæt i form af rød numse registreres ikke som svamp, med mindre det er diagnosticeret som svamp. Bleudslæt kan udvikle sig til svamp.

Hvis svar i 057 = 1. anvendes formulering a, ellers b
058. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 060
2. Ja
3. Ved ikke -> 060
4. Ønsker ikke at svare -> 060

059. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 10 (kombinationer af 1. - 10.)

1. Betnovat
2. Canesten
3. Dermil
4. Elocon
5. Hydrocortison
6. Locoid
7. Salve/Creme uspecificeret
8. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Ved ikke
12. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 056 = 1., 3. el. 4. anvendes formulering a, ellers b
060. a. Trøske eller andre former for svamp?

b. Har han/hun haft trøske eller andre former for svamp?

1. Nej -> 064
2. Ja
3. Ved ikke -> 064
4. Ønsker ikke at svare -> 064

Ad 061 Antal gange barnet har haft trøske eller andre former for svamp er begrænset til det antal gange, det har varet over 3 dage. Kategori 2: *Aldrig, men han/hun har haft det mange gange*, kan benyttes i de tilfælde, hvor moderen, selvom de enkelte sygdomsperioder ikke har varet over 3 dage, gerne vil påpege, at barnet har haft mange tilfælde af trøske eller andre former for svamp.

Kategori 4: *Har nærmest været en kronisk tilstand*, benyttes kun, hvis moderen selv giver udtryk for, at barnet har haft trøske eller andre former for svamp næsten konstant eller i det meste af perioden.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om dette kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 062 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 063 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet 1-3*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

061. Hvor ofte har det været mere end 3 dage i træk?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6 eller over 6 gange?]

1. Aldrig
2. Aldrig, men han/hun har haft det mange gange
3. Antal gange: _____
4. Har nærmest været en kronisk tilstand
5. 1-3 gange
6. 4-6 gange
7. Over 6 gange
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

Hvis 061A = 1 eller 061 = 1. anvendes formulering a, ellers b
062. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 064
2. Ja
3. Ved ikke -> 064
4. Ønsker ikke at svare -> 064

063. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 13 (kombinationer af 1. - 13.)

1. Brenospor
2. Brentacort
3. Brentan Baby/Babypasta m. Brentan
4. Ciloprin
5. Dansk vand
6. Lamisil
7. Modermælk
9. Mycostatin
8. Salver/Creme uspecificeret
10. Trøskesaft
11. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
12. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
13. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
14. Ved ikke
15. Ønsker ikke at svare

Ad 064 FALSK STRUBEHOSTE (Pseudokrup)

Virusinfektion i strubehovedets slimhinde eller bakterieinfektion i strubelåget.

Symptomer: Ru, gøende hoste, hæshed og åndenød. Optræder pludseligt, ofte efter at barnet har sovet et par timer, og ses hyppigst hos et i forvejen forkølet barn. Er som regel overstået efter et par dage. Ved mistanke om falsk strube-hoste, indlægges barnet næsten altid på grund af risikoen for kvælning.

Ad 065 Antal gange barnet har haft falsk strubehoste er begrænset til det antal gange, strubehosten har været over 3 dage. Kategori 2: *Aldrig, men han/hun har haft det mange gange*, kan benyttes i de tilfælde, hvor moderen, selv om de enkelte sygdomsperioder ikke har været over 3 dage, gerne vil påpege, at barnet har haft mange tilfælde af falsk strubehoste.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om dette kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 066 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 067 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet 1-3*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Hvis svar i 060 = 2. anvendes formulering b, ellers a
064. a. Falsk strubehoste?

b. Har han/hun haft falsk strubehoste

1. Nej -> 068
2. Ja
3. Ved ikke -> 068
4. Ønsker ikke at svare -> 068

065. Hvor ofte har han/hun haft falsk strubehoste?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6, 7-10 eller over 10 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-3 gange
4. 4-6 gange
5. 7-10 gange
6. Over 10 gange
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Hvis 065 = 1. anvendes formulering a, ellers b
066. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 068
2. Ja
3. Ved ikke -> 068
4. Ønsker ikke at svare -> 068

067. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 4 (kombinationer af 1. - 4.)

1. Paradryl med efedrin
2. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
3. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
4. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*

5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

Ad 068 MELLE MØREBETÆNDELSE

Symptomer: Smerter i ørerne, feber og evt. midlertidig nedsat hørelse.

Ad 069 Bemærk at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft mellemørebetændelse 1 gang siden 6-månedersalderen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 070 Notabene: Her spørger man om allerførste gang, barnet havde **mellemørebetændelse**. Dvs. man spørger **undtagelsesvis** om perioden fra fødslen og frem til 18-månedersalderen.

Kategori 1 og 2 er alternative svarmuligheder.

Ad 071 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Hvis svar i 064 = 1., 3. eller 4. anvendes formulering a, ellers b
068. a. Mellemørebetændelse?

b. Har han/hun haft mellemørebetændelse?

1. Nej -> 073
2. Ja
3. Ved ikke -> 073
4. Ønsker ikke at svare -> 073

069. Hvor mange gange har han/hun haft mellemørebetændelse?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6, 7-10 eller over 10 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-3 gange
4. 4-6 gange
5. 7-10 gange
6. Over 10 gange
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

070. Hvor gammel var han/hun allerførste gang - efter fødslen - hvor han/hun havde mellemørebetændelse?

1. Alder: _____ mdr. og _____ uger
2. Alder: _____ uger
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 069 = 1. anvendes formulering a, ellers b
071. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 073
2. Ja
3. Ved ikke -> 073
4. Ønsker ikke at svare -> 073

Ad 072 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med en sygdom kodes eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives i kategorierne: *Andet* 1-3.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 073 **HVÆSENDE PIBENDE VEJRTRÆKNING**

Hvæsende, pibende vejrtrækning er det karakteristiske symptom ved astmatisk bronkitis eller astma. Da barnet kan have astmatisk bronkitis, uden at moderen ved, at det drejer sig om dette, fordi det f.eks. endnu ikke er konstateret af en læge, har man her valgt først at spørge til det centrale symptom i stedet for - som ellers - sygdomsnavnet.

Bemærk - Notabene: Mødre til børn, der har haft lungebetændelse, svarer sommetider ja til dette spørgsmål. Hvis moderen her eller senere i interviewet samtidig oplyser, at det var i forbindelse med en lungebetændelse (eller evt. en anden sygdom en astmatisk bronkitis), bliver man nødt til at kode *Ja* til spørgsmålet, men skal samtidig skrive følgende under **Kommentarer til interviewet** (ved interviewet afslutning): Hvæsende vejrtrækning kun ved lungebetændelse (eller evt. andet sygdomsnavn, hvis symptomet kun optrådte i forbindelse med denne). Tilfælde af denne art påvirker ikke formulering eller kodning af spørgsmålene om lungebetændelse (eller en evt. anden sygdom).

072. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 17 (kombinationer af 1. - 17.)

1. Abboticin
2. Doktacillin
3. Dræn
4. Erycin
5. Flemoxin
6. Operativt indgreb (punktering af trommehinde(r))
7. Pamol
8. Pinex
9. Penicillin
10. Pondocillin
11. Primcillin
12. Rocilin
13. Spektramox
14. Vepicombin
15. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
16. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
17. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
18. Ved ikke
19. Ønsker ikke at svare

073. Har han/hun haft episoder med hvæsende, pibende vejrtrækning?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad s074 ASTMATISK BRONKITIS eller ASTMA

Hovedsymptom: Hvæsende, pibende vejtrækning - åndenød - åndedrætsbesvær. Evt. langvarig hoste (mindst 3 uger, som regel længere).

Hvis barnet har hvæsende, pibende vejtrækning som det centrale symptom, drejer det sig i følge en lægelig afgrænsning om astmatisk bronkitis. Betegnelsen astma bruges normalt ikke, når det drejer sig om små børn. Betegnelsen er medtaget, idet forældre med astma muligvis også vil kalde barnets sygdom for astma.

Ikke relevant: Bronkitis (karakteristiske symptomer: Akut hoste over kortere tid (som regel under 2 uger). Hosten kan være med eller uden slim, starter ofte med tør hoste, der senere bliver løsere (pga. slim).

Ad 075 Astmatisk bronkitis er en kronisk tilstand, som kan være mere eller mindre fremtrædende. Derfor spørges der ikke her - som ved de øvrige sygdomme - til antal gange, men til antal episoder. Man ønsker altså at vide, hvor mange gange siden fødslen der har været dage - enkeltstående eller flere ad gangen - hvor

- barnet har haft hvæsende, pibende vejtrækning eller
- hvor barnets astma har været i udbrud.

Hvis moderen mener, den hvæsende pibende vejtrækning og/eller den astmatiske bronkitis/astmaen har været konstant eller næsten konstant markeres der i kategori 2: *Kronisk eller næsten kronisk tilstand*.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her*.

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 076 Se generelle regler for anvendelse af månedsskemaer

Ad 077 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

s074. Har en læge nogensinde sagt, at han/hun havde astmatisk bronkitis eller astma?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 073 = 1., 3. el. 4. og svar i s074 = 1., 3. el. 4. -> 079

Hvis svar i 073 = 2. anvendes formulering a

075. a. Hvor mange gange har han/hun haft episoder med hvæsende, pibende vejrtrækning?

Hvis svar i 073 = 1., 3. el. 4. og svar i s074 = 2. anvendes formulering b

b. Hvor mange gange har han/hun haft episoder med astmatisk bronkitis?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive antal, siges:)

[Var det mellem: 1-3, 4-6, 7-10 eller over 10 gange?]

1. Antal episoder: _____
2. Kronisk eller næsten kronisk tilstand

3. 1-3 episoder
4. 4-6 episoder
5. 7-10 episoder
6. Over 10 episoder
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 073 = 2. anvendes formulering a

076. a. Hvor gammel var han/hun, da han/hun havde hvæsende, pibende vejrtrækning?

Hvis svar i 073 = 1., 3. el. 4. og svar i s074 = 2. anvendes formulering b

b. Hvor gammel var han/hun, da han/hun havde astmatisk bronkitis?

1. Masterliste: Månedsskema: 6 1/2 - 18 1/2

Hvis 075A = 1 anvendes formulering a, ellers b

077. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 079
2. Ja
3. Ved ikke -> 079
4. Ønsker ikke at svare -> 079

Ad 078 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med **den hvæsende, pibende vejtrækning el. astmatisk bronkitis** markeres eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin kan indskrives under: *Andet*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Bemærk specielle forhold for medecintyperne: Bricanyl, Bricur, Salbuvent og Ventoline.

Disse medecintyper vil ved astmatisk bronkitis/astma/hvæsende pibende vejtrækning gives enten som 1) mikstur eller i form af 2) spray eller spacer (dvs. ved hjælp af en indåndingsmaske). Om barnet får medicinen som mikstur eller i spray/spacer form, hænger ofte sammen med sygdommens sværhedsgrad.

Det er derfor vigtigt at vide, i hvilken form medicinen er givet, og man bliver nødt til at stille det angivne tillægsspørgsmål: **Var det noget, der skulle indåndes**, hvis moderen kun nævner medicinnavnet ved de nævnte medecintyper, dvs. hvis hun ikke samtidig angiver, om det er mikstur, spray eller spacer. Hvis moderen svarer *Ja* til at medicinen skulle indåndes, markeres ved "medicinnavn", spray/spacer, og hvis hun svarer *Nej*, markeres ved "medicinnavn", mikstur.

Ad 079 **BRONKITIS**

Lægelig afgrænsning: Karakteristiske symptomer: Akut hoste over en kortere periode (som regel under 2 uger). Hosten kan være med eller uden slim, starter ofte med tør hoste, der senere bliver løsere (pga. slim). Bronkitis kan forekomme med eller uden feber. Der er ikke symptomer på såkaldt astmatisk vejtrækning, dvs. hvæsende, pibende vejtrækning. Ikke relevant: Hosteanfald ved fejlsynkning af mad, drikkevarer, småhost i ny og næ.

Der skal skelnes mellem bronkitis og astmatisk bronkitis/astma. De primære symptomer ved astmatisk bronkitis/astma er hvæsende, pibende vejtrækning, åndenød, og åndedrætsbesvær.

Ad 080 Bemærk at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft **bronkitis** 1 gang siden 6-månedersalderen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

078. Hvilken?

(Hvis der kun siges Bricanyl, Bricur, Salbuvent og/eller Ventoline uden angivelse af type, spørges:)

[Var det noget der skulle indåndes?]

Antal samtidigt mulige svar: 16 (kombinationer af 1. - 16.)

1. Astmamedicin (uspecificeret)
2. Astmaspray (uspecificeret)
3. Bricanyl spray/spacer
4. Bricanyl mikstur
5. Bricur spray/spacer
6. Bricur mikstur
7. Pinex
8. Pamol
9. Salbuvent spray/spacer
10. Salbuvent mikstur
11. Spirocort
12. Ventoline spray/spacer
13. Ventoline mikstur
14. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
15. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
16. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
17. Ved ikke
18. Ønsker ikke at svare

079. Har han/hun haft bronkitis? (tør til løs hoste)

1. Nej -> 084
2. Ja
3. Ved ikke -> 084
4. Ønsker ikke at svare -> 084

080. Hvor mange gange har han/hun haft bronkitis?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)

[Var det mellem: 1-3, 4-6, 7-10 eller over 10 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-3 gange
4. 4-6 gange
5. 7-10 gange

6. Over 10 gange
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Ad 081 Se generelle regler for anvendelse af månedsskemaer

Ad 082 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 083 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med bronkitis markeres eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives under: *Andet*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Bemærk specielle forhold for medicintyperne: Bricanyl, Bricur og Ventoline.

Disse medicintyper vil ved astmatisk bronkitis/astma/hvæsende pibende vejrtrækning gives enten som 1) mikstur eller i form af 2) spray eller spacer (dvs. ved hjælp af en indåndingsmaske). Om barnet får medicinen som mikstur eller i spray/spacer form, hænger ofte sammen med sygdommens sværhedsgrad.

Det er derfor vigtigt at vide, i hvilken form medicinen er givet, og man bliver nødt til at stille det angivne tillægsspørgsmål: **Var det noget, der skulle indåndes**, hvis moderen kun nævner medicinnavnet ved de nævnte medicintyper, dvs. hvis hun ikke samtidig angiver, om det er mikstur, spray eller spacer. Hvis moderen svarer *Ja* til at medicinen skulle indåndes, markeres ved "medicinnavn", spray/spacer og hvis hun svarer *Nej*, markeres ved "medicinnavn", mikstur (hvis moderen svarer Salbuvent uden at angive yderligere, må tillægsspørgsmålet også stilles og der indskrives Salbuvent i en *Andet*-kategori med angivelse af, om det var mikstur eller spray/spacer).

084 **LUNGBETÆNDELSE**

Relevant: Karakteristiske symptomer: Hoste med eller uden feber, hurtig vejrtrækning, evt. blålig hudkulør, høj feber.

081. Hvor gammel var han/hun, da han/hun havde bronkitis?

1. Masterliste: Månedsskema: 6 1/2 - 18 1/2

Hvis 080 = 1. anvendes formulering a, ellers b

082. a. Fik han/hun nogen form for behandling?**b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?**

1. Nej -> 084
2. Ja
3. Ved ikke -> 084
4. Ønsker ikke at svare -> 084

083. Hvilken?

(Hvis der kun siges Bricanyl, Bricur og/eller Ventoline uden angivelse af type, spørges:)

[Var det noget der skulle indåndes?]

Antal samtidigt mulige svar: 13 (kombinationer af 1. - 13.)

1. Bisolvon
2. Bricanyl spray/spacer
3. Bricanyl mikstur
4. Bricur spray/spacer
5. Bricur mikstur
6. Hostesaft
7. Pinex
8. Pamol
9. Ventoline spray/spacer
10. Ventoline mikstur
11. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
12. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
13. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
14. Ved ikke
15. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 079 = 1., 3. el. 4. anvendes formulering a, ellers b

084. a. Lungebetændelse?**b. Har han/hun haft lungebetændelse?**

1. Nej -> 089
2. Ja

3. Ved ikke -> 089
4. Ønsker ikke at svare -> 089

Ad 085 Bemærk at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft **lungebetændelse** 1 gang siden 6-månedersalderen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad s086 Kategori 1: *Ja (hver gang)* anvendes, hvis tilfældene af lungebetændelsen altid blev diagnosticeret af en læge.

I kategori 3 kan man indskrive det antal gange, lungebetændelse har været diagnosticeret af en læge, hvis dette kun er sket i nogle af tilfældene.

Kategoriene 4 til 6 anvendes kun, hvis det bliver nødvendigt at læse intervaller op fordi moderen ikke kan komme frem til et tal for, hvor mange gange barnets lungebetændelser er blevet diagnosticeret af en læge.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et enkelt tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 087 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

085. Hvor mange gange har han/hun haft lungebetændelse?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6 eller over 6 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-3 gange
4. 4-6 gange
5. Over 6 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

Hvis 085 = 1. anvendes formulering a, ellers b

s086. a. Blev det diagnosticeret af en læge?**b. Hvor mange gange blev det diagnosticeret af en læge?**

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6 eller over 6 gange?]

1. Ja (hver gang)
2. Nej (aldrig)
3. Kun lægediagnosticeret antal gange (hvis ikke hver gang): _____
4. 1-3 gange lægediagnosticeret (hvis ikke hver gang)
5. 4-6 gange lægediagnosticeret (hvis ikke hver gang)
6. Over 6 gange lægediagnosticeret (hvis ikke hver gang)
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 085 = 1. anvendes formulering a, ellers b

087. a. Fik han/hun nogen form for behandling?**b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?**

1. Nej -> 089
2. Ja
3. Ved ikke -> 089
4. Ønsker ikke at svare -> 089

Ad 088 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med lungebetændelse markeres eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives under: *Andet*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 089 **OVER 38.5 GRADER I FEBER UDEN NOGEN ANDRE SYMPTOMER**

Lægelig afgrænsning: Det eneste symptom er feber over 38.5 grader. Mange sygdomme giver feber, og det afgørende er derfor, at der ikke er andre symptomer end feber over 38.5 grader. Det forveksles af nogle mødre med 3-dagesfeber, som der spørges til senere. Det er derfor vigtigt at lægge tryk på ordet "uden", når man stiller spm. og at tillægssætningen: **Dvs. uden f.eks. udslæt, kløe e.l.** udtales tydeligt. De nævnte symptomer er netop følgesymptomer til 3-dagesfeber.

Ikke relevant: 3-dagesfeber og febertilstande med andre symptomer end feber.

Ad 090 Bemærk at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft **over 38.5 grader i feber** 1 gang siden 6-månedersalderen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 091 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

088. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 10 (kombinationer af 1. - 10.)

1. Acipen
2. Flemoxin
3. Imacillin
4. Penicillin
5. Primcillin
6. Rocilin
7. Vepicombin
8. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Ved ikke
12. Ønsker ikke at svare

089. Har han/hun nogensinde haft over 38.5 i feber UDEN nogen andre symptomer?

Dvs. uden f.eks. udslæt, kløe eller lignende?

1. Nej -> 093
2. Ja
3. Ved ikke -> 093
4. Ønsker ikke at svare -> 093

090. Hvor mange gange har han/hun haft det sådan?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[**Var det mellem 1-5, 6-10 eller over 10 gange?**]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-5 gange
4. 6-10 gange
5. Over 10 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 090 = 1. anvendes formulering a, ellers b

091. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Nej -> 093
2. Ja
3. Ved ikke -> 093
4. Ønsker ikke at svare -> 093

Ad 092 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med over 38.5 i feber uden andre symptomer markeres eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives under: *Andet*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 093 **SKARLAGENSFEBER** (Akut bakterieinfektion)

Symptomer svarende til svær halsbetændelse ledsaget af et karakteristisk udslæt, der viser sig timer til dage efter sygdommens udbrud. Temperaturstigning til 39-40 grader, hovedpine og stærke halssmerter og hos børn ofte opkastninger.
Udslæt: Talløse, tætstillede, stærkt røde pletter, som kan flyde sammen til større pletter. Begynder oftest på halsen eller brystet og breder sig i løbet af dagen til resten af kroppen. I albuebøjninger og knæhaser kan der forekomme punkt-formige blødninger. Ansigtet er blussende rødt, dog med en karakteristisk bleg zone omkring munden. Tungen er først belagt, men efter 3-4 dage, når belægningerne forsvinder, bliver den stærkt rød med svulne pletter (hindbærtunge). Udslættet kan vare i et par dage, men også forsvinde i løbet af få timer.

Ad 094 **Bemærk** at man her anvender kategori 1: *Kun 1 gang*, hvis barnet kun har haft **skarlagensfeber** 1 gang siden 6-månedersalderen.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

092. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 10 (kombinationer af 1. - 10.)

1. Acipen
2. Flemoxin
3. Imacillin
4. Penicillin
5. Primcillin
6. Rocilin
7. Vepicombin
8. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Ved ikke
12. Ønsker ikke at svare

093. Har han/hun haft skarlagensfeber?

1. Nej -> 097
2. Ja
3. Ved ikke -> 097
4. Ønsker ikke at svare -> 097

094. Hvor mange gange har han/hun haft skarlagensfeber?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-3, 4-6 eller over 6 gange?]

1. Kun 1 gang
2. Antal gange mere end 1: _____
3. 1-3 gange
4. 4-6 gange
5. Over 6 gange
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

Ad 095 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 096 Enhver form for behandling modtaget i forbindelse med skarlagensfeber markeres eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives under: *Andet*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Ad 097 **FEBERKRAMPER**

Kramperne i forbindelse med høj feber varer sjældent mere end nogle få minutter, ligner epileptiske anfald og vækker tit angst hos forældrene, men er ufarligt. Ses hos 2% af alle børn. De fleste børn med feberkramper får kun 1 anfald, men hos enkelte børn er der tale om en arvelig tilbøjelighed. Ses hyppigst hos børn mellem 7. og 18. levemåned.

Ad 098 **Notabene**: Der spørges her kun til antal gange barnet har haft feberkramper, der varede over 1/2 time.

Bemærk: Kategori 1 anvendes, hvis barnet aldrig har haft **feberkramper, der varede over 1/2 time**, mens kategori 2 benyttes, hvis barnet: *Kun 1 gang*, siden 6-månedersalderen har haft **feberkramper, der varede over 1/2 time**.

Hvis moderen ikke umiddelbart kan angive et præcist tal, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har

sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Hvis svar i 093 = 1. anvendes formulering a, ellers b
095. a. Fik han/hun nogen form for behandling?

b. Fik han/hun på noget tidspunkt behandling for det?

1. Ja
2. Nej -> 097
3. Ved ikke -> 097
4. Ønsker ikke at svare -> 097

096. Hvilken?

Antal samtidigt mulige svar: 10 (kombinationer af 1. - 10.)

1. Acipen
2. Flemoxin
3. Imacillin
4. Penicillin
5. Primcillin
6. Rocilin
7. Vepicombin
8. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
10. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
11. Ved ikke
12. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 093 = 2. anvendes formulering b, ellers a
097. a. Feberkræmper?

b. Har han/hun haft feberkræmper?

1. Nej -> 099
2. Ja
3. Ved ikke -> 099
4. Ønsker ikke at svare -> 099

098. Hvor mange gange har han/hun haft feberkræmper, der varede over 1/2 time?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Var det mellem: 1-5, 6-9 eller - 10 eller flere gange?]

1. Aldrig
2. Kun 1 gang
3. Antal gange mere end 1: _____
4. 1-5 gange
5. 6-9 gange

6. 10 eller flere gange
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Ad 099 **3-DAGESFEBER** (virusinfektion)

Symptomer: Snue, hovedpine og ondt i halsen, sommetider også opkastninger. Det mest karakteristiske er feber, der stiger brat til 40 grader og falder lige så brat efter cirka 3 dage. Samtidigt eller få dage efter kommer der et svagt kløende, lyserødt, småpletet og mæslingelignende udslæt, der begynder på kroppen og kan brede sig til ansigtet. Det varer et par dage og forsvinder så hurtigt uden at efterlade spor.

Ikke relevant: Over 38.5 grader i feber uden andre symptomer end feber. Hvis moderen her opdager at hun fejlagtigt - trods pointeringen af at der ikke må have været udslæt i forbindelse med feberen - har svaret ja til at barnet har haft over 38.5 i feber uden nogen andre symptomer, mens det i virkeligheden drejede sig om 3-dagesfeber, bliver man nødt til at gå tilbage til spørgsmålet om over 38.5 i feber samt de tilhørende underspørgsmål (nr. 89 samt underspørgsmålene 90-92) og korrigere svarene for disse.

Ad 100 **DEN 5. BØRNESYGDOM** også kaldet **Lussingesyge** eller **Erythema infectiosum** (Let infektionssygdom)

Symptomer: Starter med fremkomsten af velafgrænsede røde pletter over næse og kinder og senere på bagsiden af arme og lår samt sædet. Der kan være en smule feber, men almensymptomerne er svage, og pletterne forsvinder i løbet af få dage.

Udslæt: Velafgrænsede røde pletter, der efterhånden afbleges i midten og bliver ringformede og kan danne et guirlandelignende mønster.

Ad 101 **SKOLDKOPPER** (Akut virusinfektion)

Symptomer: Karakteristisk blæreudslæt. Starter ofte med lette forkølelsessymptomer i et par dage. Der er sjældent høj feber, og i de letteste tilfælde ses kun én til få blærer med helt upåvirket almentilstand.

Udslæt: Efter forkølelsessymptomerne ses 1-2 mm røde pletter, der bliver til knopper og senere til blærer med en vandklar væske, som senere bliver pusagtig. Blærerne flyder aldrig sammen, men tørrer ud i løbet af få dage til mørkebrune skorper omgivet af en rød rand. Udslættet begynder i ansigtet og breder sig herfra til hårbunden og resten af kroppen. Det er karakteristisk, at det kommer i 2-3 udbrud fordelt over et par dage. Der ses som regel også udbrud på slimhinderne.

Ad 102 **RØDE HUNDE** (Akut virusinfektion)

Symptomer: Mæslingelignende udslæt. I den udslættet ses sommetider et forstadium af 3-4 dages varighed med let feber og ondt i halsen, men oftest er udslæt med temperaturstigning til 38-39 grader de første symptomer. Lymfeknuderne er hævede og ømme. Udslæt og feber forsvinder i løbet af få dage, men hævelsen og ømheden i lymfeknuderne kan vare i 2 uger eller mere. Almentilstanden er sjældent påvirket.

Udslæt: Udslættet begynder i panden og hårbunden samt bag ørerne og breder sig i løbet af 12-24 timer til resten af kroppen. Hele huden er besat med små, ensartede

2-4 mm store brunrøde pletter, ansigtshuden er dog som regel undtaget. Pletterne flyder sjældent sammen og er mindre end dem der ses ved mæslinger.

099. Hvis svar i 097 = 2. anvendes formulering b, ellers a
a. 3-dagesfeber?

b. Har han/hun haft 3-dagesfeber?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

100. Den 5. børnesygdom også kaldet lussingesyge?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

101. Skoldkopper?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

102. Røde hunde?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad 103 MÆSLINGER (Akut virusinfektion)

Symptomer: Karakteristisk udslæt. Begynder med hastig temperaturstigning til ca. 39 grader, og derefter udvikles symptomer svarende til en voldsom forkølelse: Hovedpine, stærk snue, hæshed, tør gøende hoste, røde rindende øjne og lysskyhed, ofte også opkastninger og diarré. Tilsyneladende bedring efter 2-3 dage med temperaturfald, hvorefter temperaturen atter stiger til 39 grader eller mere og med forværring af symptomerne samtidig med at udslættet udvikles. Varighed ca. 8 dage.

Udslæt: Højrøde, let hævede pletter, der i begyndelsen er 1-2 mm i tværmål, men som snart flyder sammen til større, uregelmæssige pletter.

Ad 104 FÅRESYGE (Virusinfektion)

Symptomer: Infektion, der især angriber den store ørespytkirtel bagtil i kinden. Begynder med et par dages utilpashed, hovedpine, appetitløshed og evt. opkastninger med stigende temperatur, derefter hæver først den ene ørespytkirtel og efter 1-7 dage den anden. Hævelsen er oftest ret betydelig, så huden bliver udspændt. Også spytkirtlerne under kæben kan angribes. Hævelserne giver barnet det fårede udseende, der har givet sygdommen navn. Normal varighed uden komplikationer: 1 uge.

103. Mæslinger?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

104. Fåresyge?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad s105 Bemærk: Kategori 3 benyttes, hvis der endnu ikke foreligger en endelig diagnose, men kun er mistanke om fødevareallergi. For at markere i kategori 3 er det en forudsætning, at barnet har været til læge med symptomer på allergi og at man under faglig rådgivning er i færd med at undersøge/udrede, om mistanken om fødevareallergi er korrekt.

Ad s106 -

s105. Har du af en læge fået at vide, at han/hun har allergi over for fødevarer?

1. Nej -> 107
2. Mistanke om det - under udredning
3. Ja
4. Ved ikke -> 107
5. Ønsker ikke at svare -> 107

s106. Hvilke fødevarer?

Antal samtidigt mulige svar: 19 (kombinationer af 1. - 19.)

1. Mælk
2. Æg
3. Soya
4. Rug
5. Hvede
6. Kornprodukter (generelt)
7. Gluten
8. Citrusfrugter (appelsin, citron, lime)
9. Jordbær
10. Tomater
11. Peanuts
12. Nødder (andre end peanuts)
13. Bønner
14. Ærter
15. Torsk
16. Fisk (generelt)
17. Skaldyr
18. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
19. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
20. Ved ikke
21. Ønsker ikke at svare

NEDSAT HØRELSE

Ad 107 Bemærk: Tillægsspørgsmål, hvis moderen svarer ja til spørgsmålet om mistanke om nedsat hørelse: **Har en læge konstateret nedsat hørelse?**

Kategori 2 benyttes, hvis der på et eller andet tidspunkt har været mistanke om nedsat hørelse, som dog aldrig er blevet bekræftet af en læge.

Kategori 3 benyttes, hvis en læge har konstateret at der var tale om nedsat hørelse. Kategori 3 kan dog også benyttes, hvis det er en sundhedsplejerske eller tilsvarende kvalificeret person, der har undersøgt barnet.

Den overordnede regel for benyttelse af henholdsvis kategori 2 eller 3 er således: Selv om moderen eller andre end en medicinsk uddannet person (læge, sundhedsplejerske o.l.) føler sig sikker på, at der har været tale om nedsat hørelse og ikke bare mistanke herom, skal kategori 2 benyttes, medmindre nedsat hørelse er bekræftet af en læge el. tilsvarende kvalificeret person.

Særlige omstændigheder: I forbindelse med mellemørebetændelse, vil der ofte være tale om mistanke om eller en midlertidig nedsat hørelse, og nogle mødre vil derfor svare, at det kun forekom i forbindelse med mellemørebetændelse. Isådanne tilfælde skal der markeres i kategori 2 eller 3 (afhængigt af om en læge el. lign. har konstateret hørenedsættelsen).

Ad 108 Bemærk alternative svarkategorier 1 til 3 afhængigt af hvordan moderen svarer.

Ad 109 Ved en vurdering af en hørenedsættelses betydning for barnets udvikling - f.eks. dets sprogudvikling - er det afgørende at få oplyst, i hvor lang tid af barnets liv det i alt har været belastet af en eventuel hørenedsættelse. Med spørgsmålet ønsker man således at få oplyst den totale varighed af den periode, hvor der har været mistanke om nedsat hørelse. Hvis man således har haft mistanke om hørenedsættelse i cirka en måned, da barnet var 4 måneder gammelt og i 14 dage i 8-månedersalderen, f.eks. i forbindelse med en mellemørebetændelse, bliver svaret på spørgsmålet 1 måned og 2 uger. Det er altså summen af alle de perioder, hvor man har mistanke om nedsat hørelse, der spørges til.

Bemærk: Der spørges til perioden fra barnets fødsel og frem til 18-månedersalderen (evt. 18 1/2 måned). Som i andre spørgsmål om varighed accepteres en cirka angivelse af den samlede varighed.

Ad 110 -

NEDSAT HØRELSE**107. Har der nogensinde været mistanke om nedsat hørelse?**

(Hvis moderen svarer ja, siges:)

Har en læge konstateret nedsat hørelse?

1. Nej, aldrig været mistanke om nedsat hørelse -> 110
2. Ja, mistanke, men ikke lægediagnosticeret nedsat hørelse
3. Ja, mistanke og lægediagnosticeret nedsat hørelse
4. Ved ikke -> 110
5. Ønsker ikke at svare -> 110

108. Hvor gammel var han/hun 1. gang, der opstod mistanke om nedsat hørelse?

1. Alder: ____ mdr. og ____ uger
2. Alder: ____ uger
3. Alder: ____ dage
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

109. I hvor lang tid har man - fra fødslen og frem til nu - SAMMENLAGT, haft mistanke om nedsat hørelse?

1. Samlet varighed: ____ mdr. og ____ uger
2. Samlet varighed: ____ uger
3. Samlet varighed: ____ dage
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

110. Har han/hun nogensinde haft en solskoldning med vabler?

1. Nej

2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad 111 Bemærk: Kategori 2 benyttes, hvis moderen svarer, at kun den ene testikel er nede i pungen.

Ad 112 Der er mange former for medfødte misdannelser, og der er kun angivet kategorier for de hyppigst forekommende. Medfødte misdannelser, der ikke forekommer på listen, indskrives i *Andet*-kategorierne.

Et barn kan godt have flere forskellige misdannelser; hvis moderen angiver flere end to misdannelser, der ikke står på listen, skrives disse ind i: *Andet 2* (kategori 20) med en tankestreg mellem hver ny misdannelse.

Nedenfor er der beskrivende kommentarer til de kategorier, hvor der måske vil være brug for en uddybning.

Kategori 3 og 4: Det er ikke afgørende, om der er tale om en ydre eller en indre misdannelse.

Kategori 8: Hofteskred: Nogle mødre kan tænkes at sige hofteklik, fordi dette er det første symptom, der giver mistanke om hofteskred. Klik, refererer til den lyd, der kan være et symptom på hofteskred og som fører til at man følger barnet mhp. på eventuelt hofteskred. Bemærk: Hvis moderen siger, at der har været konstateret hofteklik, men at der ikke var tale om hofteskred, skal der ikke markeres her. Hvis det endnu ikke er afgjort, om der er tale om hofteskred, bliver man nødt til at skrive hofteklik i en af *Andet*-kategorierne.

Kategori 11: Hvis moderen kalder det hjertesygdom, markeres i kategori 11, idet hjertesygdom hos et barn i denne alder, vil skyldes en misdannelse.

Kategori 13: Hul i bugvæggen. Dette viser sig ved at tarmene buler ud under maveskindet, fordi bugvæggen ikke kan holde dem på plads.

NB: Ikke relevant: Lyskebrok og almindelig navlebrok. Hvis moderen nævner lyskebrok eller navlebrok i denne forbindelse, kan det skrives ind i *Andet*-kategorien.

Kategori 15: Ved misdannelser af endetarmen kan moderen måske bruge andre betegnelser end misdannelse af tarm/endetarm, fordi endetarmen kan munde ud andre steder end normalt og for nogle børn medfører dette at barnet i stedet for en normal barnenumse kun har en hudlap. Misdannelse af endetarmen er derfor udskilt fra misdannelser i den øvrige del af tarmen (kategori 14).

Kategori 16: Kromosomdefekten Downs syndrom eller Trisomi 21, resulterer i det, der kaldes et mongolbarn. En kromosomdefekt vil i ikke-lægelige kredse ikke betegnes som en misdannelse, men kan markeres her, hvis moderen nævner det. Mange mongolbørn har forskellige misdannelser, og i de tilfælde vil moderen formentlig nævne, at barnet har Downs syndrom allerede her. Der skal markeres både i kategori 16 og ved de misdannelser, barnet evt. har. Hvis moderen først nævner Downs syndrom ved spørgsmål 113, behøver man ikke gå tilbage, men indskriver det i stedet i forbindelse med dette spørgsmål.

Ved tvivlstilfælde: Hvis der opstår tvivl, må man simpelthen skrive det ind som

moderen siger i *Andet*-kategorien.

111 stilles kun for drenge

111. Er stenene - også kaldet testiklerne - i pungen?

1. Ja, begge
2. Kun den ene af dem
3. Nej
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

112. Har han/hun fået konstateret en medfødt misdannelse?

Antal samtidigt mulige svar 19 (kombinationer af 2.-20.)

1. Nej
2. Ja, læbe-/gane-/gummespalte
3. Ja, misdannelse af ører (ydre eller indre)
4. Ja, misdannelse af øjne (ydre eller indre)
5. Ja, sammenvoksede fingre
6. Ja, sammenvoksede tæer
7. Ja, klumpfod
8. Ja, hofteskred
9. Ja, rygmarvsbrok eller hjernebrok
10. Ja, vand i hovedet
11. Ja, hjertemisdannelse/hjertesygdom
12. Ja, nyre-/blæremisdannelse
13. Ja, hul i bugvæggen
14. Ja, sammensnøring af spiserør, mave, tarm
15. Ja, ingen eller forsnævret endetarm
16. Ja, Mongolbarn/Downs syndrom (Trisomi 21)
17. Ja, ingen eller kun en af stenene (testiklerne) i pungen
18. Ja, drenge: Udmundning af urinrør på underside af penis
19. Andet 1 (Tekstvariabel)
20. Andet 2 (Tekstvariabel)
21. Ved ikke
22. Ønsker ikke at svare

Ad 113 Kun sygdomme eller lidelser, der ikke tidligere er registrerede, skal indskrives her. Bemærk: Hvis moderen nævner bleudslæt, som de fleste børn har haft på et eller andet tidspunkt, skal det ikke skrives ind, og spørgsmålet gentages blot i den angivne form.

Ad 114 Se generelle regler for anvendelse af månedsskemaer

Ad 115 Der markeres ved: *Ja*, uanset hvilken form for behandling barnet har fået. Medicin, der muligvis kan betragtes som naturmedicin, regnes også for behandling.

Ad 116 Bemærk: Hvis det skulle forekomme, at moderen angiver flere typer behandling for samme sygdom end de 4 indskrivningsmuligheder, der er afsat plads til i kategorierne 1-4: *Behandling 1-4*, skrives disse ind i: *Behandling 4* (kategori 4) med en tankestreg mellem hver behandlingstype.

Enhver form for behandling modtaget i forbindelse *med den nævnte sygdom* markeres eller indskrives samlet. Behandling eller medicin (f.eks. naturmedicin), som ikke forekommer i listen over medicin, kan indskrives under: *Andet*.

Man kan ikke forvente, at moderen altid vil kunne huske præcist, om barnet fik denne eller hin behandling ved småsygdommene. Man bliver nødt til at registrere det, så godt som moderen nu kan huske det med den indbyggede usikkerhed, der vil være i den slags spørgsmål.

Formulering a anvendes kun første gang 113 stilles

113. a. Har han/hun haft andre sygdomme eller lidelser end dem, vi har talt om indtil nu?

113-116:1-5

b. Har han/hun haft andre sygdomme eller lidelser?

(Hvis der svares bleedslæt (rød/irriteret hale) markeres ikke, men siges:)
[Har der været andre sygdomme eller lidelser?]

1. Nej -> 117
2. Ja: Sygdomsnavn (Tekstvariabel) *Libraryliste*
3. Ved ikke -> 117
4. Ønsker ikke at svare -> 117

114. Hvor gammel var han/hun på det tidspunkt?

113-116:1-5

1. Masterliste: Månedsskema: 6 1/2 - 18 1/2

115. Fik han/hun nogen form for behandling?

113-116:1-5

1. Nej -> 113
2. Ja
3. Ved ikke -> 113
4. Ønsker ikke at svare -> 113

116. Hvilken?

113-116:1-5

Antal samtidigt mulige svar: 4 (kombinationer af 1.-4.)

1. Navn på behandling 1 (Tekstvariabel)
2. Navn på behandling 2 (Tekstvariabel)
3. Navn på behandling 3 (Tekstvariabel)
4. Navn på behandling 4 (Tekstvariabel)
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

-> 113b

MOR - BARN RELATION

Ad 117-118

Spørgsmål 117-118 skal først og fremmest afklare, om moderen har følt, at der var særlige problemer i hendes forhold til barnet, men giver også mulighed for at notere andre problemer i forbindelse med at tage sig af barnet. Årsager til problemer kan være mangeartede, og der er derfor mange hovedsvar-kategorier. Spørgsmålet er formuleret meget generelt, fordi det kan være et følsomt område for de få mødre, der virkelig har problemer med kontakten til deres barn, og enhver form for moralske undertoner er undgået. Som ved andre lignende spørgsmål spørges der til moderens umiddelbare oplevelse, hun skal altså ikke spekulere for meget over spørgsmålet.

Et Ja til at det har været svært at tage sig af barnet, er uafhængigt af mulige årsager hertil. Hvis moderen begynder at stille spørgsmål, om hvorvidt man f.eks. tænker på, om det rent praktisk har været svært, må man sige, at hun ved næste spørgsmål får mulighed for at angive, hvorfor det evt. har været svært, her skal hun blot svare på, hvordan det har været.

Nedenfor følger en vejledning til, hvordan moderens svar på spørgsmål 118 bedst klassificeres. Kategorierne udelukker ikke hinanden, og man kan markere ved flere kategorier, hvis moderen angiver flere grunde. Kategori 13: *Andet* skal kun benyttes i nødstilfælde.

1. Ammeproblemer i forhold til 2. Barnet spiser ikke som det skal: Ammeproblemer vedr. generelt alle problemer, der opstår i ammesituationen. En undtagelse hertil er det problem, at barnet ikke tager nok til sig i ammesituationen. Dette problem markeres altid i kategori 2: *Barnet spiser ikke som det skal*. Hvis der er andre problemer i ammesituationen, markeres også i kategori 1: *Ammeproblemer*. Eksempler på problemer i ammesituationen er: Manglende mælk eller smerter ved amningen.

3. Søvnproblemer hos barnet: Eksempler på søvnproblemer hos barnet: Sover ikke nok, sover uroligt, vågner for ofte, vil/kan ikke falde i søvn

4. Sygdom/handicap hos barnet: Denne kategori skulle ikke volde problemer

5. Vanskeligt/uroligt barn (ikke sygdom el. handicap): Alle angivelser af, at barnet er besværligt, vanskeligt, uroligt, græder meget (eller lignende udtryk), og hvor der ikke angives anden årsag (f.eks. sygdom hos barnet) til, at moderen opfatter det som et problembarn.

6. Medicinsk sygdom/handicap hos moderen: Kategorien burde være uproblematisk

7. Psykisk sygdom hos moderen: Her tænkes på tilstande som depression, psykotiske tilstande, angstneuroser eller andre former for neuroser.

8. Generel tilstand af træthed, overbelastning, utilfredshed hos moderen: Kategori 7 bruges i alle de tilfælde, hvor moderen som årsag nævner mere vage begrundelser, der har at gøre med hendes egen tilstand, svarende til træthed, overbelastning, utilfredshed med sit liv osv.. Dette gælder også selv om hun evt. giver nogle mere præcise forklaringer på denne tilstand i form af f.eks. for meget arbejde, manglende hjælp fra partner, dårlig økonomi, utroskab fra partner, dårligt sexliv osv.. Hvis moderen også angiver mere konkrete ydre omstændigheder som årsag til sin tilstand, kan der evt. også markeres i kategori 12.

9. Usikkerhedsfølelse hos moderen mht. hvordan hun skal behandle barnet: En del kvinder og her især førstegangsfødende føler sig meget usikre mht. hvordan de bedst skal behandle deres barn, f.eks. i forbindelse med at give det mad, ved sygdom, når det græder osv. Dette vil kunne udtrykkes på mange måder, men hovedindholdet i et sådant svar vil have at gøre med utryghed, manglende erfaring, følelse af en vis hjælpeløshed eller udtryk for usikkerhed over for konkrete situationer med barnet, oftest dog i forb. med at det skal have mad. 10. Dårlig kontakt til barnet: Ud over de mere kontante årsager til problemer i forholdet mellem mor og barn, er man også interesseret i at kunne fange såkaldte kontaktsvage mødre, men for nogle mødre vil et sådant spørgsmål være alt for følsomt. Udtryk, der som primærårsag angiver dårlig kontakt til barnet, vil derfor nok være sjældne.

11. Ny graviditet: Kategorien dækker de tilfælde, hvor moderen angiver, at en ny graviditet har gjort det vanskeligere for hende at tage sig af barnet.

12. Barnet født for tidligt: Kategorien dækker de tilfælde, hvor moderen angiver, at for tidlig fødsel af barnet har gjort det vanskeligt for hende at tage sig af barnet.

13. Konkret ydre omstændighed, der ikke dækkes af de andre kategorier: Eksempler på dette kan være: En belastende arbejdssituation, dårlige boligforhold, håndværkere i forb. med ombygning, sygdom eller problemer i vennekredsen eller hos andre i familien end mor og barn, økonomiske problemer osv.

14. Andet: I *Andet* kategorien indskrives alt, der ikke kan klassificeres under en af de øvrige kategorier.

MOR - BARN RELATION

117. Hvordan har det været at skulle tage dig af dit barn efter han/hun blev 6 måneder?

Du kan svare: MEGET NEMT, NOGENLUNDE NEMT, SVÆRT eller MEGET SVÆRT

1. Meget nemt -> 119
2. Nogenlunde nemt -> 119
3. Svært
4. Meget svært
5. Ved ikke -> 119
6. Ønsker ikke at svare -> 119

118. Hvorfor har det været svært?

Antal samtidigt mulige svar: 14 (kombinationer af 1. - 14.)

(Hvis moderen svarer sygdom hos andre end mor el. barn, arbejdssituation, boligforhold, økonomi eller tilsvarende, noteres det som: Konkret ydre omstændighed)

1. Ammeproblemer
2. Barnet spiser ikke som det skal
3. Søvnproblemer hos barnet
4. Sygdom/handicap hos barnet
5. Vanskeligt/uroligt barn (ikke sygdom el. handicap)
6. Medicinsk sygdom/handicap hos moderen
7. Psykisk sygdom hos moderen
8. Generel tilstand af træthed, overbelastning, utilfredshed hos moderen
9. Usikkerhedsfølelse hos moderen mht. hvordan hun skal behandle barnet
10. Dårlig kontakt til barnet
11. Ny graviditet
12. Barnet født for tidligt
13. Konkret ydre omstændighed, der ikke dækkes af de andre kategorier
14. Andet (Tekstvariabel) *Libraryliste*
15. Ved ikke
16. Ønsker ikke at svare

MOR OG BARN - SAMLIVSFORHOLD

Ad 119 Hvis moderen ikke bor sammen med barnets biologiske far, vil hun bogstavelig talt altid spontant nævne, hvem hun så bor sammen med. Hvis det skulle forekomme, at moderen kun svarer 'Nej' på spørgsmålet, bliver man nødt til at sige: **Hvem bor du og barnet så sammen med?**

Kategori 2: *Far, men ikke biologisk: Donorbarn*, anvendes, hvis det drejer sig om et donorbarn, hvor den officielle far ikke er barnets biologiske far. Der kan forekomme tilfælde, hvor den mand, som mor og barn bor sammen med, har fungeret som donor, og dermed også er barnets biologiske far, i et sådant tilfælde anvendes kategori 1: *Ja*.

Hvis moderen lever sammen med en ny ægteemand, der ikke er barnets biologiske far, og hvor det heller ikke drejer sig om et donorbarn, anvendes kategori 3: *Nej, ny mand*. Hvis moderen lever sammen med en samlever, der ikke er barnets biologiske far, anvendes kategori 4: *Nej, samlever*. Opdelingen af svarkategorier i hhv. ny mand og samlever er foretaget, således at man automatisk kan få indsat hhv. mand og samlever i senere spørgsmål, afhængigt af hvad moderen har svaret her.

Bemærk: Kategori 5 benyttes kun, hvis det udelukkende drejer sig om familie og/eller venner, der ikke kan klassificeres som enten mand eller kæreste.

Ad 120 Med ændringer tænkes kun på ændringer i forhold til kategorierne i spørgsmål 119. Der markeres således kun ved: *Ja*, hvis moderen og barnet siden fødslen har ændret samlivsforhold i forhold til at bo sammen med enten barnets biologiske far (1), far, men donorbarn (2), en ny mand (3) eller samlever, der ikke er barnets biologiske far (4), at bo uden samlever, men sammen med familie eller venner (5) eller at bo alene sammen med barnet uden andre voksne (6). Hvis ændringen i samlivsforhold ikke drejer sig om en ændring af partner eller en ændring i forhold til at bo alene med barnet, anvendes kategori 1: *Nej*. Det kunne f.eks. dreje sig om, at en au pair pige eller en bedstemor var flyttet ud eller ind, eller at moderen havde født et nyt barn.

Ad 121 Kategori 2: *Far, men ikke biologisk: Donorbarn*, anvendes, hvis det drejer sig om et donorbarn, hvor den officielle far ikke er barnets biologiske far. Der kan forekomme tilfælde, hvor den mand, som mor og barn har boet sammen med i størstedelen af barnets liv, har fungeret som donor og dermed også er barnets biologiske far, i et sådant tilfælde anvendes kategori 1: *Barnets biologiske far*. Hvis moderen primært har boet sammen med en ny ægteemand, der ikke er barnets biologiske far, og hvor det heller ikke drejer sig om et donorbarn, anvendes kategori 3: *Ny mand*. Hvis moderen primært har boet sammen med en samlever, der ikke er barnets biologiske far, anvendes kategori 4: *Anden samlever*. Opdelingen af svarkategorier i hhv. ny mand og samlever er foretaget, således at man automatisk kan få indsat hhv. mand og samlever i senere spørgsmål, afhængigt af hvad moderen har svaret

MOR OG BARN - SAMLIVSFORHOLD**119. Bor du sammen med barnets biologiske far?**

1. Ja
2. Far, men ikke biologisk: Donorbarn
3. Nej, ny mand
4. Nej, samlever
5. Nej, med familie/venner (ikke samlever)
6. Nej, bor uden andre voksne
7. Andet (Tekstvariabel) *Libraryliste*
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

120. Er der sket ændringer med hensyn til hvem du og barnet har boet sammen med efter han/hun fyldte 6 måneder?

(Der markeres kun i 2. (Ja), hvis det drejer sig om en ændring vedr. samliv med anden mand/samlever end nu eller ændring mht. at bo med eller uden andre voksne)

1. Nej; *Hvis 119 = 1.-4. -> 122; Hvis 119 = 5.-7. -> 123*
2. Ja
3. Ved ikke; *Hvis 119 = 1.-4. -> 122; Hvis 119 = 5.-7. -> 123*
4. Ønsker ikke at svare; *Hvis 119 = 1.-4. -> 122; Hvis 119 = 5.-7. -> 123*

121. Hvem har du og barnet boet sammen med i størstedelen af tiden efter han/hun blev 6 måneder?

1. Barnets biologiske far
2. Far, men ikke biologisk: Donorbarn
3. Ny mand
4. Anden samlever
5. Boet alene
6. Familie/venner, uden samlever
7. Andet (Tekstvariabel) *Libraryliste*
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

Hvis 119 = 5.-9. -> 123

FAR TID MED BARNET

Ad 122 Det skal være timer, hvor både faderen og barnet er vågent. Det kan i øvrigt være på alle tider af døgnet, men det skal være timer, hvor faderen er beskæftiget med barnet på en eller anden måde. Det kan f.eks. være meget aktivt i forbindelse med bleskift eller leg eller mere passivt i forbindelse med at han sidder ved barnets seng, til det falder i søvn. Tid, hvor han eksempelvis blot sidder i en tilstødende stue og læser avis, skal ikke medregnes.

Normalt skal man kun benytte en af kategorierne 1 til 4. Der er dog følgende undtagelser.

a) Hvis faderens arbejdstider varierer meget, og hans muligheder for at være sammen med barnet, mens det er vågent, derfor også varierer meget, anvendes i stedet de tilsvarende kategorier 5-8 under Skiftende arbejdstid, tidsangivelse fra forrige uge (der skal ikke markeres der, hvor selve teksten: Skiftende arbejdstid, tidsangivelse fra forrige uge står, det er kun en overskrift til kategorierne 5-8).

Bemærk: Moderen skal i dette tilfælde altid angive et skøn over en almindelig hverdag i den umiddelbart foregående uge, uanset hvornår arbejdstiden lå i denne uge. Varierende arbejdstider kan f.eks. forekomme ved arbejdstider, der skifter fra dag- til aften- eller natarbejde (eks. nattevagt, skifteholdsarbejder, læge).

b) Der vil forekomme tilfælde, hvor faderen ofte er bortrejst (f.eks. hvis han er sømand), og heller ikke har været hjemme i tiden op til interviewet. I dette tilfælde markeres både i kategori 9 og i en af kategorierne 1 til 8. Hvis faderen ikke har været hjemme op til interviewet, angives et skøn over, hvor mange timer han var sammen med barnet, sidste gang han var hjemme.

Hvis faderen har et arbejde, der medfører, at han ofte er bortrejst i mindst 14 dage ad gangen, markeres der altid i kategori 9, samt i en af kategorierne 5-8.

Det er generelt tilfredsstillende med et skøn. Moderen skal ikke bruge tid på omhyggeligt at tælle sammen. Hvis hun gør det, må man gerne sige: *Det behøver ikke være helt præcist og/eller Du må gerne give et cirka tal her.*

SÆRLIGE BELASTNINGER - MODERENS OPLEVELSE

Ad 123 **Generelt:** Spørgsmålene 123 til 132 skal samlet belyse moderens umiddelbare oplevelse af, om hun har følt sig belastet siden fødslen. Hun behøver derfor ikke ved de enkelte spørgsmål at sidde og analysere forløbet siden fødslen i detaljer.

Tvilstilfælde: I de tilfælde, hvor hun kun har følt sig *Meget belastet* i en eller flere kortere perioder efter barnets fødsel og frem til interviewtidspunktet, kan moderen komme i tvivl om, hvorvidt hun skal svare *Lidt* eller *Meget*. I de tilfælde gælder reglen, at hvis hun har følt sig *Meget belastet* i mindst 1 uge, markeres ved Meget, ellers anvendes koden Lidt.

FAR TID MED BARNET

I 122 indsættes barnets far for 119 = 1. el. 2., din nuværende mand for 119 = 3. og din samlever for 119 = 4.

- 122. Cirka hvor mange timer er barnets far/din nuværende mand/din samlever aktivt sammen med ham/hende på en almindelig hverdag, mens barnet er vågent?**

Antal samtidigt mulige svar: 2 (1. - 8. + 9.)

1. Timer: ____
2. Mellem: ____ og ____ Timer
3. Hele tiden
4. Ingen

Skiftende arbejdstid, tidsangivelse fra forrige uge

5. Timer: ____
6. Mellem: ____ og ____ Timer
7. Hele tiden
8. Ingen
9. Er ofte bortrejst i længere perioder (mindst 14 dage ad gangen)
10. Ved ikke
11. Ønsker ikke at svare

SÆRLIGE BELASTNINGER - MODERENS OPLEVELSE

- 123. Har du - efter barnet blev 6 måneder - følt dig belastet af nogle af de ting jeg nævner nu?**

Du kan svare **NEJ**, **LIDT** eller **MEGET**

Økonomi?

1. Nej

2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

Ad 124 -

Ad 125 -

Ad 126 Bemærk: Kategori 4: *Ingen partner haft i perioden* kan anvendes, hvis moderengør opmærksom på, at hun ingen partner har eller har haft. Den skal kun anvendes, hvis hun ingen partner har haft efter barnet blev 6 måneder.

Ad 127 -

Ad 128 -

Ad 129 -

124. Boligsituation?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

125. Arbejdssituation?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

126. Forhold til partner?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ingen partner haft i perioden
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

127. Forhold til familie eller venner?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

128. Sygdom hos barnet?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

129. Egen sygdom?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke

5. Ønsker ikke at svare

Ad 130 Moderen kan godt have følt sig belastet af sygdom hos partner, selv om hun f.eks. på interviewtidspunktet ingen partner har, eller selv om hun ikke bor/har boet sammen med sin partner.

Ad 131 -

Ad 132 Bemærk: Hvis moderen har følt sig belastet af andre ting end de ting, der allerede er spurgt direkte om, registreres her kun, at hun har følt sig belastet af andre ting. Der spørges altså ikke til, hvad det er.

Ad 133 Det drejer sig om moderens overordnede generelle oplevelse af sin sindstilstand i perioden fra sidste telefoninterview (da barnet var 6 måneder) og frem til nu (hvor barnet er 18 måneder). Hun skal således ikke sidde og analysere forløbet af det 1 1/2 år, der spørges til.

130. Sygdom hos partner?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ingen partner haft i perioden
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

131. Sygdom hos anden familie eller nære venner?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

132. Andre ting?

1. Nej
2. Lidt
3. Meget
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

133. Hvordan har du gennemgående haft det rent psykisk i perioden efter barnet var blevet 6 måneder og frem til nu?

Du kan vælge mellem svarene: VIRKELIG GODT, GODT, NOGENLUNDE, DÅRLIGT, MEGET DÅRLIGT

1. Virkelig godt
2. Godt
3. Nogenlunde
4. Dårligt
5. Meget dårligt
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

MOTORISK OG KOGNITIV UDVIKLING - MILEPÆLE

Ad 134 Der er normalt ikke problemer med at svare på spørgsmålet, men hvis moderen spørger om, hvad der menes med alvorlige, kan man sige: *Problemer, der medfører at han/hun ikke kan helt det samme som andre børn i hans/hendes alder.*

Ad 135 Svarkategorierne udelukker ikke gensidigt hinanden. Udtrykket "konstateret hjerneskade" er anvendt for at pointere, at hjerneskadens skal være diagnosticeret af en læge eller lignende fagmand. I de tilfælde, hvor der er tegn på en mere eller mindre generelt forsinket udvikling, men hvor der ikke foreligger diagnosen hjerneskade, markeres der ved kategori 2: *Generelt forsinket udvikling*, evt. noterer man det, moderen siger i kategorierne 6 til 8: *Andet*.

MOTORISK OG KOGNITIV UDVIKLING - MILEPÆLE

134. De næste spørgsmål handler om, hvad dit barn kan lige nu, men først skal jeg spørge om der er opstået alvorlige fysiske eller udviklingsmæssige problemer, som du ikke har fortalt om i et tidligere interview?

1. Nej -> *TEKST B*
2. Ja
3. Ved ikke -> *TEKST B*
4. Ønsker ikke at svare -> *TEKST B*

135. Hvilke problemer er konstateret efter han/hun blev 6 måneder?

Antal samtidigt mulige svar: 8 (kombinationer af 1. - 8.)

1. Konstateret hjerneskade
2. Generelt forsinket udvikling
3. Problemer med hørelsen
4. Problemer med synet
5. Motoriske problemer
6. Andet 1 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
7. Andet 2 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
8. Andet 3 (Tekstvariabel) *Libraryliste*
9. Ved ikke
10. Ønsker ikke at svare

A. Vi spørger alle mødre om det samme, men da dit barn har nogle særlige problemer vil de næste spørgsmål, måske ikke passe helt til ham/hende.

-> 136

B. Jeg vil også spørge om ting, som de fleste børn først kan, når de er ældre end 18 måneder og det varierer selvfølgelig meget, hvornår børn kan forskellige ting.

Generelt for spørgsmål 136 til 147): Ved alle spørgsmål om, hvad barnet kan nu, ønsker man at vide, hvad barnet kan, når det er 18 mdr. gammelt uanset dets alder på interviewtidspunktet. Hvis interviewet er forsinket, er det derfor vigtigt at moderen - så vidt hun overhovedet kan - prøver at besvare spørgsmålene ud fra, hvad barnet kunne, da det var 18 måneder gammelt.

Ad 136 Funktionsområde: Motorik

Det er vigtigt, at det er alderen for at kunne sidde alene uden nogen form for støtte. Hvis moderen giver udtryk for, at barnet næsten kan eller kan med lidt hjælp, f.eks. siger: Ja, hvis jeg hjælper ham lidt/giver hende en hånd i ryggen/ holder lidt i hans hænder etc., eller nævner, at barnet falder lidt sammen i ryggen, når det sidder alene, skal der kodes: *Kan endnu ikke*.

Ad 137 Funktionsområde: Motorik

Det er vigtigt, at det er alderen for at kunne gå uden nogen form for støtte. Hvis barnet på nuværende tidspunkt skal have en hånd eller støtter sig til møbler, når det går, kodes: *Kan endnu ikke*.

Ad 138 Funktionsområde: Motorik

Barnet skal kunne gå op ad en trappe. Det er ikke nok, at det kan kravle op ad trappen, men det må gerne bruge hjælp i form af enten støtte fra en hånd eller ved at støtte sig til gelænderet. I hjem, hvor der ikke findes trapper, vil moderen ikke altid vide om barnet kan dette, og her må man så anvende kategori 3: *Ved ikke*.

Ad 139 Funktionsområde: Selvhjælp

Nogle børn kan få hevet sko eller sokker af mere tilfældigt i forbindelse med mere generel aktivitet. Spørgsmålet her handler imidlertid om, hvorvidt barnet kan udføre handlingen som et led i en på- eller afklædning. Det er derfor vigtigt, at det er noget barnet kan gøre **på opfordring**, og ikke bare noget det kommer til uden at være bevidst om, hvad det er i færd med.

Ad 140 Funktionsområde: Selvhjælp

Barnet skal kunne drikke af kop eller glas helt uden hjælp. Det gør ikke noget at det spilder lidt, når det drikker, men det skal kunne tage om koppen/glasset, kunne løfte det op og drikke af det uden hjælp fra en voksen.

Fysisk:

136. Hvor gammel var han/hun, da han/hun første gang kunne sidde alene uden støtte?

1. Alder: _____ mdr. og _____ uger
2. Kan endnu ikke -> 139
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

137. Hvornår kunne han/hun første gang gå helt uden støtte?

1. Alder: _____ mdr. og _____ uger
2. Kan endnu ikke -> 139
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

138. Kan han/hun gå op ad en trappe med støtte fra en hånd eller et gelænder?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Selvhjælp:

139. Kan han/hun tage sokker eller sko af uden hjælp, når du beder ham/hende om det?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

140. Kan han/hun drikke af en almindelig kop eller et glas uden hjælp?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

- Ad 141 Funktionsområde: Social udvikling
Barnet skal ikke nødvendigvis være glad for eller acceptere at være alene i et rum uden en voksens tilstedeværelse, men det skal kunne beskæftige sig selv med et eller andet uden at henvende sig til en voksen eller søge hjælp eller medvirken fra en voksen i den aktivitet, det er i gang med, i mindst 1 kvarter i træk.
- Ad 142 Funktionsområde: Social udvikling
Barnet skal på opfordring kunne hente ting til andre. Der markeres i kategori 2: *Nej*, hvis barnet kun kommer med ting til andre i situationer, hvor det ikke er blevet bedt om det.
- Ad 143 Funktionsområde: Kognitiv udvikling
Det er ikke nødvendigt, at der fremkommer tydelige mærker på tingene, hvilket kan være et spørgsmål om motorisk kontrol og styrke. Det er tilstrækkeligt, at barnet gør bevidste forsøg på at lave mærker.
- Ad 144 Funktionsområde: Kognitiv udvikling
Ordet automatisk er afgørende for, at der kan kodes: *Ja*. Det skal altså foregå uden voksenhjælp eller styring.
- Ad 145 Funktionsområde: Kommunikation
Spørgsmålet drejer sig om, hvorvidt barnet bevidst forsøger at kommunikere et eller andet til en anden person. Det behøver derfor ikke udtale ordene rigtigt eller bruge rigtige danske ord, men det skal være klart, at de lyde det evt. bruger, har en bestemt betydning for barnet, dvs. de skal bruges i et forsøg på at meddele et bestemt indhold. For at der kan kodes: *Ja*, er det altså ikke tilstrækkeligt, at barnet

bruger lyde f.eks. for at tiltrække sig opmærksomheden, eller fordi det generelt er glad eller ked af det.

Social udvikling:

141. Kan han/hun beskæftige sig selv med den samme ting i mindst 1 kvarter uden voksendeltagelse?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Hvis 136 eller 137 = 2. -> 143

Hvis 142 springes over, markerer programmet automatisk i kategori 2.

142. Kan han/hun hente eller bringe ting til andre, hvis han/hun bliver bedt om det?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Kognitiv udvikling:

143. Forsøger han/hun at lave mærker på f.eks. bord eller papir med farveblyanter eller lignende?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

144. Vender han/hun automatisk billedet rigtigt, når han/hun kigger i en bog?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Kommunikation:

145. Bruger han/hun ord el. ordlignende lyde for at fortælle hvad han/hun vil?

1. Ja
2. Nej

3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad 146 Funktionsområde: Kommunikation

Man er her interesseret i, hvor mange genstande barnet selv kan sige navnet på og - som fremhævet i tillægssætningen - skal barnet anvende såkaldt normale ord, når det benævner genstande, dvs. det skal være ord, som også personer uden for familien kender og kan forstå, når de udtales af barnet. De ord, barnet anvender om genstande, må således ikke være ord eller udtaleformer, som barnet selv har fundet på, og som kun kan forstås af moderen eller andre inden for familien.

Husk: Oplæsning af intervaller finder kun sted, hvis moderen er ude af stand til at angive et enkelt tal, også selv om det kun skal være et skøn. Så snart moderen har sagt ja til et givet interval, stoppes oplæsningen.

Ad 147 Funktionsområde: Kommunikation

Ved 2-ordssætninger forstås at barnet kun anvender 2 ord til at udtrykke en mening, der normalt udtrykkes ved hjælp af en hel sætning. Udviklingsforløb: Enkelte ord, 1-ordssætninger (holosætninger), 2-ordssætninger osv.

Eksempler på 2-ordssætninger: Barn, græder (barnet græder); mig, bold (giv mig bolden); ikke, mad (jeg vil ikke spise).

Eksempler på 1-ordssætninger: Op (løft mig op); ud (jeg vil ud); mad (jeg er sulten); fars (det er fars sko).

Ad 148 **Generelt:** De foregående spørgsmål handlede om, hvad barnet helt konkret kan i 18-månedersalderen. De næste 4 spørgsmål (spørgsmålene 148 til 151) handler mere generelt om, hvordan barnet er.

De kan derfor af nogle mødre opfattes som vanskeligere at svare på, fordi de ikke synes, deres barn enten er sådan eller sådan, det er mere afhængigt af den givne situation. Det er derfor understreget i introduktionen, at man skal svare på, hvordan barnet er det meste af tiden. Spørgsmålet drejer sig således om, hvorvidt det man spørger om, er et væsentligt træk ved barnet - ikke om det i enkelte perioder har været sådan. Hvis det er det første barn, kan nogle mødre også synes, at de ikke kan svare sikkert, fordi de ikke har noget at sammenligne med. Flertallet vil dog ikke have problemer med at afgøre, om de skal svare *Ja* eller *Nej* på spørgsmålene. Af de nævnte grunde har man dog for 3 af disse spørgsmål indlagt en mulighed for at svare: *Både ja og nej*. At man har denne mulighed nævnes ved de pågældende spørgsmål. Der er desuden for 3 af spørgsmålene mere specificerede svarkategorier, der kan kombineres med flere af de øvrige kategorier.

Eksempler på hvad der menes med at sove uroligt:

Ligger meget uroligt, når det sover - vågner ofte i løbet af natten eller sover meget lidt - har ofte mareridtslignende drømme - går i søvne.

Bemærk: Kategori 4: *Vil ikke falde i søvn*. Dette er ikke det samme som at sove uroligt, men er medtaget, da det kan opleves som et alvorligt problem. Det skal naturligvis være et mere eller mindre konstant problem og være mere udtalt end

normalt. Kategorien kan bruges særskilt eller i kombination med en af kategorierne 1 til 3.

146. Cirka hvor mange ting kan han/hun af sig selv sige navnet på?

Det skal være så tydeligt at det kan forstås af en fremmed.

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et tal, siges:)

[Er det under 10, mellem 11-25, 26-100, 101-300 eller over 300 ord?]

1. Antal: _____
2. Under 10
3. 11-25
4. 26-100
5. 101-300
6. Over 300
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

Hvis 145 = 2. -> 147

Hvis 147 springes over, markerer programmet automatisk i kategori 2.

147. Bruger han/hun 2-ords-sætninger?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

148. Ved de næste spørgsmål skal du svare ud fra, hvordan dit barn er det meste af tiden.

Sover han/hun uroligt?

Du kan svare: Ja, Både ja og nej og Nej

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombination af 1.-3. med 4.)

1. Ja
2. Både ja og nej
3. Nej
4. Vil ikke falde i søvn
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

- Ad 149 Det er vigtigt, at trykket lægges de rigtige steder i spørgsmålet, således at det klart fremgår, at der spørges til, om barnet enten er mere eller er mindre aktivt end jævnaldrende.

Notabene: Kategori 2: *Som sine jævnaldrende*, benyttes enten, hvis moderens svarer, at barnet er som de fleste på samme alder el. lign. svar, eller hvis hun ikke føler sig helt sikker på, hvordan barnet er sammenlignet med jævnaldrende.

Husk: Det er moderens umiddelbare fornemmelse af sit barn, der spørges til, og der skal derfor helst ikke gives for mange forklaringer af, hvad der forstås med betegnelsen "aktiv".

Baggrundsinformation til interviewer, hvis der opstår forståelsesproblemer: De fleste børn i 18-månedersalderen vil formentlig opleves som ret aktive. Nogle børn er dog meget mere aktive end andre, mens andre er meget passive sammenlignede med jævnaldrende. Ved aktiv tænkes her ikke kun på motorisk aktiv. Det kan også drejes om, at barnet f.eks. virker mere impulsivt i sin adfærd end andre børn på samme alder, eller at barnet hele tiden søger at opnå opmærksomhed fra voksne.

Bemærk: Markering i kategori 4 eller 5

Kategori 4: *Overaktiv/hyperaktiv/meget urolig*. Hvis barnet er så aktivt, at det svarer til betegnelser som hyperaktiv/overaktiv/meget urolig, vil moderen have en klar opfattelse af dette, og barnets aktivitetsniveau vil som regel føles som et problem. Spørgsmålet vil hos mødre til sådanne børn næsten altid afføde en kommentar om dette. Hvis moderens svar f.eks. viser, at aktivitetsniveauet er lidt af et problem og/eller at moderen synes at barnet: er besværligt - skal beskæftiges hele tiden - ikke kan lades ude af syne - vil dirigere alting el. lign., markeres i kategori 4.

Kategori 5: *Meget passiv/stille*: Hvis barnet er meget passivt, virker trægt eller sløvt, vil moderen som regel heller ikke være i tvivl, og hvis spørgsmålet afføder spontane kommentarer som f.eks.: Han er faktisk usædvanlig stille og rolig, hun er næsten for nem/stille, han er meget mindre aktiv el. lign., markeres i kategori 5.

- Ad 150 Hvis moderen stiller spørgsmål, bør det understreges, at det er moderens umiddelbare oplevelse af barnet, der spørges til, og der skal derfor helst ikke gives for mange forklaringer af, hvad der forstås med betegnelsen "glad". De fleste mødre vil nok opfatte deres barn som et barn, der gennemgående virker glad og tilfreds, men nogle børn vil allerede på et tidligt tidspunkt opleves som mere alvorlige, triste eller irritable end andre børn i samme alder.

For at give en fornemmelse af, hvad der sigtes til med betegnelsen "glad", anføres her nogle få eksempler på det modsatte af et "glad" barn: Det kan være børn, der sjældent smiler eller som ser alvorlige ud det meste af tiden, eller børn, der ligefrem virker triste det meste af tiden. Det kan også være børn, der græder hyppigt og som er svære at trøste, eller børn, der er irritable eller hyppigt reagerer negativt og afvisende.

- Ad 151 De fleste børn har i løbet af deres udvikling perioder, hvor de er meget tilbageholdende, når de udsættes for noget nyt - nye situationer eller nye personer. Denne holdning er især udtalt omkring 9-månedersalderen. Nogle børn er dog generelt meget mere forsigtige og tilbageholdende end andre og reagerer stærkere end normalt, når de udsættes for noget nyt og ukendt. Det er ofte børn, der vil blive betegnet som generte eller frygtsomme børn. Der skal kun svares *Ja* til spørgsmålet, hvis moderen oplever sit barn som vedvarende mere sky og tilbageholdende end flertallet af børn på samme alder, og hvis denne adfærd hos barnet er et mere generelt træk i barnets adfærd.

Bemærk: Hvis barnet kun virker genert og tilbageholdende, når det er ude blandt

fremmede, benyttes kategori 4: *Kun ude blandt fremmede.*

149. Tror du han/hun er MERE eller MINDRE aktiv end sine jævnaldrende?

1. Mere aktiv
2. Som sine jævnaldrende
3. Mindre aktiv
4. Overaktiv/hyperaktiv/meget urolig
5. Meget passiv/stille
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

150. Er han/hun et glad barn?

Du kan svare: Ja, Både ja og nej og Nej

1. Ja
2. Både ja og nej
3. Nej
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

151. Er han/hun et forsigtigt og tilbageholdende barn?

Du kan svare: Ja, Både ja og nej og Nej

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombination af kategorierne 1.-3. med 4.)

1. Ja
2. Både ja og nej
3. Nej

4. Kun ude blandt fremmede
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

UDDANNELSE: MOR, BIOLOGISK FAR samt EVT. SAMLEVER

Spørgsmålene 152 til 160:

Generelt: Moderen er i det orienterende brev blevet oplyst om, at man ønsker oplysninger om skolegang og uddannelse for hende, den biologiske far, samt en evt. samlever. Programmet stiller kun spørgsmålene om samlever, hvis moderen i tidligere spørgsmål har angivet, at hun enten i en længere periode har boet eller nu bor sammen med en anden end den biologiske far.

Erfaringen viser, at spørgsmålene om uddannelse og skolegang generelt fungerer problemfrit. Der kan dog ind i mellem opstå uklarheder om korrekt kodning, og kodningen af spørgsmålene er derfor beskrevet ret grundigt specielt under spørgsmålene til moderen.

I de senere år er der sket en del ændringer i vort uddannelsessystem, og der vil derfor være nogle forældre, der har fulgt en gammel ordning, og andre, der følger det nye system.

Specielt i forbindelse med det nye system, er der ikke klare grænser mellem, hvad man kan kalde uddannelse inden for det formelle skolesystem, og hvad man skal henregne til en egentlig erhvervsuddannelse.

Oversigt

Der findes kun 3 spørgsmål om skolegang og uddannelse for hhv. forældrene og en evt. samlever. Overordnet handler de 3 spørgsmål om:

Første spørgsmål: Den almene uddannelse inden for det formelle skolesystem, dvs.: Folkeskolen samt de gymnasiale uddannelser (således som det fremgår af svarkategorierne til spørgsmålet.

Andet spørgsmål: Nogle erhvervsrettede grunduddannelser (EGU, EFG, FUU).

Tredie spørgsmål: En egentlig uddannelse til et specifikt erhverv, dvs. en erhvervsuddannelse.

Vedr. spørgsmålet om erhvervsuddannelse

Notabene: Det er kun nødvendigt at notere den højeste form for uddannelse, der nævnes. Generelt betragtes en længerevarende teoretisk uddannelse som en højere uddannelseform end en kortere mere praktisk orienteret uddannelse. Eksempel: Hvis man både har en uddannelse som advokatsekretær og cand.jur. (advokat), noteres kun cand.jur.. Hvis der nævnes flere uddannelser, og man er i tvivl om, hvilken af dem der bør noteres, bliver man nødt til at indskrive flere uddannelser.

Hyppigt forekommende tvivlstilfælde, der kun skal indskrives under spørgsmålet om erhvervsuddannelse.

Nedenfor gives en kort oversigt over uddannelses-/kursustyper, hvor erfaringen viser, at der kan opstå tvivl. De nævnte uddannelsesformer skal altid kun indskrives under spørgsmålet om højeste erhvervsuddannelse (svarende til punkt 3 ovenfor).

a) Enkeltfag på VUC: Hvis man kun har taget enkelte fag uden en afsluttende 9. eller 10. klasses eksamen på et Voksen Uddannelses Center (**VUC**).

b) HG og TEK 1: Hvis man kun har taget eller er i færd med tage **HG** eller **Tek 1** og ikke skal fortsætte til en afsluttende gymnasial uddannelse (HTX eller HHX).

Handelsskolens Grunduddannelse (HG) er en 1-årig grunduddannelse inden for handel og kontor. Tek 1 er en tilsvarende almen grunduddannelse inden for de tekniske erhvervsuddannelser, idet der først vælges erhvervsretning efter dette grundkursus.

c) Andre eksaminer end studentereksaminer fra Tekniske skoler eller Handelsskoler: F.eks. ældre eller nyere tekniske eksaminer/kurser, der ikke er en igangværende eller afsluttet erhvervsgymnasial uddannelse (HTX eller HHX).

Notabene: Bemærk specielt at dette også gælder **den gamle 2-årige Handelshøjskoleeksamen (HH)**, der ikke gav adgang til universitetet.

d) Andre specielle kurser (f.eks. specialarbejderkurser, højskolekurser osv.).

Se i øvrigt under de enkelte spørgsmål om skolegang og uddannelse.

MOR

Ad 152 Spørgsmålene 152, 155 og 158. Det første spørgsmål handler om, på hvilket niveau man afsluttede sin skolegang.

1. Udtrykket skolegang omfatter det, der nu ofte betegnes som en *almen uddannelse*. Det vil sige den undervisning, der normalt skal følges op af en videre uddannelse for at føre til et erhverv. Det omfatter: **Folkeskolens klassetrin op til de afsluttende prøver på 9. og 10. klassetrin, den gamle realeksamen, HF (Højere Forberedelseseksamen), samt de gymnasiale uddannelser.**

De gymnasiale uddannelser omfatter den almindelige studentereksamen samt de to nye gymnasiale uddannelser: **HHX** og **HTX**. De to sidstnævnte betegnelser står for hhv. Højere Handelseksamen og Højere Teknisk eksamen. De kaldes også erhvervsgymnasiale uddannelser, men hører altså her ind under *Almen uddannelse* bl.a. fordi de giver adgang til videreuddannelse på universitetet.

Man skal desuden være opmærksom på, at man har mulighed for at tage 9. og 10. afgangseksamen på **AVU** (Almen Voksen Uddannelse). En 9. eller 10. klasses afgangseksamen taget under AVU markeres som en 9. eller 10. klasses afgangseksamen på lige fod med en sådan eksamen taget i folkeskolen.

Det foregår på VUC centre (Voksen Uddannelses Center).

Husk: Følgende former for uddannelse skal **ikke** noteres under spørgsmålet om skolegang.

a) Hvis man på et VUC center kun har taget enkelte fag uden en afsluttende eksamen.

b) Handelsskolens Grunduddannelse (**HG**) og **Tek 1** kurser, hvis de ikke er et led i en afsluttende gymnasial uddannelse.

c) Eksaminer fra Tekniske skoler eller Handelsskoler, f.eks. ældre eller nyere tekniske eksaminer/kurser, der ikke er igangværende eller afsluttet HTX eller HHX. Bemærk specielt at den gamle **2-årige Handelshøjskoleeksamen (HH)** ikke indskrives her.

d) Andre kurser som f.eks. specialarbejderkurser, højskolekurser o.l..

2. Tillægssætningen: **Gymnasiet - f.eks. handelsgymnasium - hører med til skolegang** er væsentlig og kan spare en del misforståelser sidenhen.

3. Hvis moderen kun svarer 9. eller 10. klasse, er det nødvendigt at stille følgende tillægsspørgsmål: **Var det med afgangsbetegnelse?** - svarende til opdelingen på kategorierne 4 og 5 samt 6 og 7.

4. Man markerer kun det højeste klassetrin eller den højeste eksamen svarende til rækkefølgen af svarkategorierne (dette gælder selvfølgelig ikke kategorien for Udenlandsk skolegang og Andet-kategorien).

5. Kategori 17: *Udenlandsk skolegang*, kan benyttes alene eller sammen med en af de andre kategorier. Hvis den udenlandske skolegang er afsluttet på et niveau svarende til en af de danske kategorier, kan der samtidig markeres her. Ved afsluttende klassetrin svarende til studentereksamen, markeres f.eks. samtidig i kategori 17 og kategori 11: Studentereksamen, afsluttet. Hvis skolegangen primært er foregået i udlandet skal der altid markeres i kategori 17. Kategori 18: *Andet*, kan i forbindelse med udenlandsk skolegang benyttes til at indskrive en tekst, hvis dette er nødvendigt.

6. Kategori 18: *Andet*, benyttes kun, hvis der ikke er en anvendelig svarkategori.

UDDANNELSE: MOR, BIOLOGISK FAR, EVT. SAMLEVER

Nu kommer der nogle spørgsmål om skolegang og uddannelse

MOR**152. På hvilket niveau afsluttede du din skolegang?
Gymnasiet - f.eks. studentereksamen fra handelsgymnasium - hører med til skolegang**

(Hvis moderen svarer 9. el. 10. klasse, spørges:)

[Var det med afgangsbetvis?]

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombination af 17. med 1 af kategorierne 1. til 16. og 18.)

1. 6. kl. eller under
2. 7. klasse
3. 8. klasse
4. 9. klasse uden afgangsbetvis
5. 9. klasse med afgangsbetvis
6. 10. klasse uden afgangsbetvis
7. 10. klasse med afgangsbetvis
8. Realeksamen
9. HF, afsluttet -> 154
10. HF, igangværende -> 154
11. Studentereksamen, afsluttet -> 154
12. Studentereksamen, igangværende -> 154
13. HTX (højere teknisk eksamen), afsluttet -> 154
14. HTX, igangværende -> 154
15. HHX (højere handelseksamen), afsluttet -> 154
16. HHX, igangværende -> 154
17. Udenlandsk skolegang
18. Andet (Tekstvariabel)
19. Ved ikke
20. Ønsker ikke at svare

- Ad 153 Spørgsmålene 153, 156 og 159 drejer sig om nogle konkrete grunduddannelser, der er mere erhvervsrettede end de tidligere (under skolegang) omtalte almene uddannelser.

EGU, erhvervsgrunduddannelsen er en 2-årig mere praktisk tilrettelagt grunduddannelse, der kan foregå inden for mange forskellige jobområder eller stykkes sammen fra forskellige områder, afhængigt af den enkeltes lyst og interesser.

EFG, den gamle erhvervsfaglige grunduddannelse var en 3 til 3 1/2 årig erhvervsfaglig grunduddannelse med et 1-årigt basiskursus efterfulgt af 2 1/2 til 3 år med en direkte erhvervsrettet praktisk og teoretisk uddannelse. Ved en afsluttet EFG er man færdiguddannet inden for et bestemt erhverv, men man kunne tage specialiserede tillægseksaminer, således at man som snedker f.eks. kunne videreudanne sig til bygningskonstruktør. Da EFG mht. uddannelsesniveau svarede til den nye EGU, er den medtaget under spørgsmålet om erhvervsrettede grunduddannelser, selv om den førte direkte frem til et erhverv.

FUU, Fri Ungdomsuddannelse er en 2-årig grunduddannelse, hvor man selv kan tilrettelægge en uddannelsesplan, således at den f.eks. kan fungere som en forberedelse til en ønsket konkret erhvervsuddannelse. Den skal altid starte med et kursus på en godkendt uddannelsesansvarlig skole. FUU hører - som det fremgår - ikke ind under en egentlig erhvervsuddannelse.

Hvis man aldrig har fuldført EGU, EFG (f.eks. kun har gennemført basisåret) eller FUU og i øvrigt ikke har en højere erhvervsfaglig uddannelse, noteres det gennemførte under spørgsmålet om erhverv. F. eks.: EFG, basisår.

Bemærk: Særlige kategorier, hvis uddannelsen endnu ikke er afsluttet.

- Ad 154 Spørgsmålene 154, 157 og 160: Bemærk at der her spørges om en egentlig erhvervsuddannelse. Det vil sige, det drejer sig om en uddannelse, der sigter mod et konkret erhverv.

Hvis moderen har en uddannelse, der medfører en erhvervsbetegnelse, kan denne noteres. Hvis der kun nævnes andre former for uddannelse/kurser, noteres det mest kompetencegivende kursus.

Husk: Det er kun nødvendigt at indskrive den mest kompetencegivende (højeste) uddannelse. De uddannelser, der tidligere er spurgt om, skal ikke noteres her.

Bemærk kategori 2: *Har ingen uddannelse.*

Det er vigtigt, at uddannelsen beskrives ret præcist.

For universitetsuddannelserne skal der f.eks. noteres, om det drejer sig om en bachelor uddannelse, en kandidateksamen eller en ph.d..

Anvendelige forkortelser ved indskrivning af erhvervsuddannelse:

HG = Handelshøjskolens grundeksamen

HSE = Handelshøjskolernes statskontrollerede enkeltfagsprøver

TF = Værkstedskursus på en teknisk skole

UTV = Udvidet teknisk forberedelseseksamen

HH = Højere Handelseksamen (2-årig ældre handelsuddannelse)

153. Har du taget Erhvervsgrunduddannelsen (EGU), EFG eller en Fri Ungdomsuddannelse (FUU)?

1. Nej
2. Ja, EGU, afsluttet
3. Ja, EGU, igangværende
4. Ja, EFG, afsluttet
5. Ja, EFG, igangværende
6. Ja, FUU, afsluttet
7. Ja, FUU, igangværende
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

154. Hvad hedder den højeste erhvervsuddannelse du har?

1. Uddannelse (Tekstvariabel) *Libraryliste*
2. Har ingen erhvervsuddannelse
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

BIOLOGISK FAR

Ad 155 1. Udtrykket skolegang omfatter det, der nu ofte betegnes som en *almen uddannelse*. Det vil sige den undervisning, der normalt skal følges op af en videre uddannelse for at føre til et erhverv. Det omfatter: **Folkeskolens klassetrin op til de afsluttende prøver på 9. og 10. klassetrin, den gamle realeksamen, HF (Højere Forberedelseseksamen), samt de gymnasiale uddannelser.**

De gymnasiale uddannelser omfatter den almindelige studentereksamensamt de nye gymnasiale uddannelser: **HHX** og **HTX**. De to sidstnævnte betegnelser står for hhv. Højere Handelseksamen og Højere Teknisk eksamen.

Man skal desuden være opmærksom på at man har mulighed for at tage 9. og 10. afgangseksamen på **AVU** (Almen Voksen Uddannelse). En 9. eller 10. classes afgangseksamen taget under AVU markeres som en 9. eller 10. classes afgangseksamen på lige fod med en sådan eksamen taget i folkeskolen.

Husk: Følgende former for uddannelse skal **ikke** noteres under spørgsmålet om skolegang.

a) Hvis man på et VUC center kun har taget enkelte fag uden en afsluttende eksamen.

b) Handelsskolens Grunduddannelse (**HG**) og **Tek 1** kurser, hvis de ikke er et led i en afsluttende gymnasial uddannelse.

c) Eksaminer fra Tekniske skoler eller Handelsskoler, f.eks. ældre eller nyere tekniske eksaminer/kurser, der ikke er igangværende eller afsluttet HTX eller HHX. Bemærk specielt at den gamle **2-årige Handelshøjskoleeksamen (HH)** ikke indskrives her.

d) Andre kurser som f.eks. specialarbejderkurser, højskolekurser o.l..

2. Tillægssætningen: **Gymnasiet - f.eks. handelsgymnasium - hører med til skolegang** er væsentlig og kan spare en del misforståelser sidenhen.

3. Hvis moderen kun svarer 9. eller 10. klasse, er det nødvendigt at stille følgende tillægsspørgsmål: **Var det med afgangsbetv** - svarende til opdelingen på kategorierne 4 og 5 samt 6 og 7.

4. Man markerer kun det højeste klassetrin eller den højeste eksamen svarende til rækkefølgen af svarkategorierne (dette gælder selvfølgelig ikke kategorien for Udenlandsk skolegang og Andet-kategorien).

4. Kategori 17: *Udenlandsk skolegang*, kan benyttes alene eller sammen med en af de andre kategorier. Hvis den udenlandske skolegang er afsluttet på et niveau svarende til en af de danske kategorier, kan der samtidig markeres her. Ved afsluttende klassetrin svarende til studentereksamen, markeres f.eks. samtidig i kategori 17 og kategori 11: Studentereksamen, afsluttet. Hvis skolegangen primært er foregået i udlandet, skal der altid markeres i kategori 17. Kategori 18: *Andet*, kan i forbindelse med udenlandsk skolegang benyttes til at indskrive en tekst, hvis dette er nødvendigt.

5. Kategori 18: *Andet*, benyttes kun, hvis der ikke er en anvendelig svarkategori.

BIOLOGISK FAR

Nu kommer de samme spørgsmål for barnets biologiske far

155. På hvilket niveau afsluttede han sin skolegang?

(Hvis moderen svarer 9. el. 10. klasse, spørges:)

[Var det med afgangsbetv?

Antal samtidig mulige svar: 2 (kombination af 17. med 1 af kategorierne 1. til 16. og 19.)

1. 6. kl. eller under
2. 7. klasse
3. 8. klasse
4. 9. klasse uden afgangsbetv
5. 9. klasse med afgangsbetv
6. 10. klasse uden afgangsbetv
7. 10. klasse med afgangsbetv
8. Realeksamen
9. HF, afsluttet -> 157
10. HF, igangværende -> 157
11. Studentereksamen, afsluttet -> 157
12. Studentereksamen, igangværende -> 157
13. HTX (højere teknisk eksamen), afsluttet -> 157
14. HTX, igangværende -> 157
15. HHX (højere handelseksamen), afsluttet -> 157
16. HHX, igangværende -> 157
17. Udenlandsk skolegang
18. Biologisk far ukendt -> 158
19. Andet (Tekstvariabel)
20. Ved ikke
21. Ønsker ikke at svare

Ad 156 Spørgsmålet drejer sig om nogle konkrete grunduddannelser, der er mere erhvervsrettede end de tidligere (under skolegang) omtalte almene uddannelser.

EGU, erhvervsgrunduddannelsen: 2-årig mere praktisk tilrettelagt grunduddannelse.

EFG, den gamle erhvervsfaglige grunduddannelse: En 3 til 3 1/2 årig erhvervsfaglig grunduddannelse med et 1-årigt basiskursus, efterfulgt af 2 1/2 til 3 år med en direkte erhvervsrettet praktisk og teoretisk uddannelse.

FUU, Fri Ungdomsuddannelse: En 2-årig grunduddannelse, hvor man selv kan tilrettelægge en uddannelsesplan, således at den f.eks. kan fungere som en forberedelse til en ønsket konkret erhvervsuddannelse. Den skal altid starte med et kursus på en godkendt uddannelsesansvarlig skole.

Hvis man aldrig har fuldført EGU, EFG (f.eks. kun har gennemført basisåret) eller FUU, noteres det, man har, evt. under spørgsmålet om erhverv.

Ad 157 Bemærk at der her spørges om en egentlig erhvervsuddannelse. Det vil sige det drejer sig om en uddannelse, der sigter mod et konkret erhverv.

Hvis faderen har en uddannelse, der medfører en erhvervsbetegnelse, kan denne noteres. Hvis der kun nævnes andre former for uddannelse/kurser, noteres det mest kompetencegivende kursus.

Husk: Det er kun nødvendigt at indskrive den mest kompetencegivende (højeste) uddannelse. De uddannelser, der tidligere er spurgt om, skal ikke noteres her.

Bemærk kategori 2: *Har ingen uddannelse.*

Det er vigtigt at uddannelsen beskrives ret præcist.

For universitetsuddannelserne skal der f.eks. noteres om det drejer sig om en bachelor uddannelse, en kandidateksamen eller en ph.d..

Anvendelige forkortelser ved indskrivning af erhvervsuddannelse:

HG = Handelshøjskolens grundeksamen

HSE = Handelshøjskolernes statskontrollerede enkeltfagsprøver

TF = Værkstedskursus på en teknisk skole

UTV = Udvidet teknisk forberedelseseksamen

HH = Højere Handelseksamen (2-årig ældre handelsuddannelse)

156. Har han taget Erhvervsgrunduddannelsen (EGU), EFG eller en Fri Ungdomsuddannelse (FUU)?

1. Nej
2. Ja, EGU, afsluttet
3. Ja, EGU, igangværende
4. Ja, EFG, afsluttet
5. Ja, EFG, igangværende
6. Ja, FUU, afsluttet
7. Ja, FUU, igangværende
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

157. Hvad hedder den højeste erhvervsuddannelse han har?

1. Uddannelse (Tekstvariabel) *Libraryliste*
2. Har ingen erhvervsuddannelse
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

SAMLEVER

Ad 158 Vedrørende spørgsmål om skolegang og uddannelse for en eventuel samlelever. Disse spørgsmål stilles kun, hvis moderen har svaret, at hun på interviewtidspunktet bor sammen med eller i størstedelen af barnets liv har boet sammen med en anden mand end barnets biologiske far. Spørgsmål om en eventuel samlevers uddannelsesniveau har interesse i forbindelse med en vurdering af barnets opvækstmiljø.

1. Udtrykket skolegang omfatter det, der nu ofte betegnes som en *almen uddannelse*. Det vil sige den undervisning, der normalt skal følges op af en videre uddannelse for at føre til et erhverv. Det omfatter: **Folkeskolens klassetrin op til de afsluttende prøver på 9. og 10. klassetrin, den gamle realeksamen, HF (Højere Forberedelseseksamen), samt de gymnasiale uddannelser.**

De gymnasiale uddannelser omfatter den almindelige studentereksamensamt de to nye gymnasiale uddannelser: **HHX** og **HTX**. De to sidstnævnte betegnelser står for hhv. Højere Handelseksamen og Højere Teknisk eksamen.

En 9. eller 10. classes afgangseksamen taget på **AVU** (Almen Voksen Uddannelse) markeres som en 9. eller 10. classes afgangseksamen på lige fod med en sådan eksamen taget i folkeskolen.

Husk: Følgende former for uddannelse skal **ikke** noteres under spørgsmålet om skolegang.

a) Hvis man på et VUC center kun har taget enkelte fag uden en afsluttende eksamen.

b) Handelsskolens Grunduddannelse (**HG**) og **Tek 1** kurser, hvis de ikke er et led i en afsluttende gymnasial uddannelse.

c) Eksaminer fra Tekniske skoler eller Handelsskoler, f.eks. ældre eller nyere tekniske eksaminer/kurser, der ikke er igangværende eller afsluttet HTX eller HHX. Bemærk specielt at den gamle **2-årige Handelshøjskoleeksamen (HH)** ikke indskrives her.

d) Andre kurser som f.eks. specialarbejderkurser, højskolekurser o.l..

2. Tillægssætningen: **Gymnasiet - f.eks. handelsgymnasium - hører med til skolegang** er væsentlig og kan spare en del misforståelser sidenhen.

3. Hvis moderen kun svarer 9. eller 10. klasse, er det nødvendigt at stille følgende tillægsspørgsmål: **Var det med afgangsbetis?** - svarende til opdelingen på kategorierne 4 og 5 samt 6 og 7.

4. Man markerer kun det højeste klassetrin eller den højeste eksamen svarende til rækkefølgen af svarkategorierne (dette gælder selvfølgelig ikke kategorien for Udenlandsk skolegang og Andet-kategorien).

4. Kategori 17: *Udenlandsk skolegang*, kan benyttes alene eller sammen med en af de andre kategorier. Hvis den udenlandske skolegang er afsluttet på et niveau svarende til en af de danske kategorier, kan der samtidig markeres her. Ved afsluttende klassetrin svarende til studentereksamen, markeres f.eks. samtidig i kategori 17 og kategori 11: Studentereksamen, afsluttet. Hvis skolegangen primært er foregået i udlandet skal der altid markeres i kategori 17. Kategori 18: *Andet*, kan i forbindelse med udenlandsk skolegang benyttes til at indskrive en tekst, hvis dette

er nødvendigt.

5. Kategori 18: *Andet*, benyttes kun, hvis der ikke er en anvendelig svarkategori.

SAMLEVER

*Hvis 119 = 1. el. 5.-9. og 120 = 1. el. 3.-4. eller
hvis 119 = 1. el. 5.-9. og 120 = 2. og 121 = 1. el. 5.-9. -> 161*

For 158 gælder følgende:

Hvis 119 = 2. el. 3. og 120 = 1. el. 3.-4. indsættes: din mand

Hvis 119 ≠ både 2. og 3. og 121 = 2. el. 3. indsættes din tidligere mand

Hvis 119 = 4. og 120 = 1. el. 3.-4. indsættes: din samlever

Hvis 119 ≠ 4. og 121 = 4. indsættes din tidligere samlever

Hvis 155 = 18. anvendes formulering b, ellers a

158. a. Nu kommer de samme spørgsmål igen, men denne gang handler det om din tidligere//mands/samlevers skolegang og uddannelse.

b. Så spørger jeg i stedet om din tidligere//mands/samlevers skolegang og uddannelse.

På hvilket niveau afsluttede han sin skolegang?

(Hvis moderen svarer 9. el. 10. klasse, spørges:)

[Var det med afgangsbetragning?]

Antal samtidigt mulige svar: 2 (kombination af 17. med 1.-16. og 18.)

1. 6. kl. eller under
2. 7. klasse
3. 8. klasse
4. 9. klasse uden afgangsbetragning
5. 9. klasse med afgangsbetragning
6. 10. klasse uden afgangsbetragning
7. 10. klasse med afgangsbetragning
8. Realeksamen
9. HF, afsluttet -> 160
10. HF, igangværende -> 160
11. Studentereksamen, afsluttet -> 160
12. Studentereksamen, igangværende -> 160
13. HTX (højere teknisk eksamen), afsluttet -> 160
14. HTX, igangværende -> 160
15. HHX (højere handelseksamen), afsluttet -> 160
16. HHX, igangværende -> 160
17. Udenlandsk skolegang
18. Andet (Tekstvariabel)
19. Ved ikke
20. Ønsker ikke at svare

Ad 159 Spørgsmålet drejer sig om nogle konkrete grunduddannelser, der er mere erhvervsrettede end de tidligere (under skolegang) omtalte almene uddannelser.

EGU, erhvervsgrunduddannelsen: 2-årig mere praktisk tilrettelagt grunduddannelse.

EFG, den gamle erhvervsfaglige grunduddannelse: En 3 til 3 1/2 årige erhvervsfaglig grunduddannelse med et 1-årigt basiskursus efterfulgt af 2 1/2 til 3 år med en direkte erhvervsrettet praktisk og teoretisk uddannelse.

FUU, Fri Ungdomsuddannelse: En 2-årig grunduddannelse, hvor man selv kan tilrettelægge en uddannelsesplan, således at den f.eks. kan fungere som en forberedelse til en ønsket konkret erhvervsuddannelse. Den skal altid starte med et kursus på en godkendt uddannelsesansvarlig skole.

Hvis man aldrig har fuldført EGU, EFG (f.eks. kun har gennemført basisåret) eller FUU, noteres det, man har, evt. under spørgsmålet om erhverv.

Bemærk: Særlige kategorier, hvis uddannelsen endnu ikke er afsluttet.

Ad 160 Bemærk at der her spørges om en egentlig erhvervsuddannelse. Det vil sige, det drejer sig om en uddannelse, der sigter mod et konkret erhverv.

Hvis den pågældende har en uddannelse, der medfører en erhvervsbetegnelse kan denne noteres. Hvis der kun nævnes andre former for uddannelse/kurser, noteres det mest kompetencegivende kursus.

Husk: Det er kun nødvendigt at indskrive den mest kompetencegivende (højeste) uddannelse. De uddannelser, der tidligere er spurgt om, skal ikke noteres her.

Bemærk kategori 2: *Har ingen uddannelse.*

Det er vigtigt, at uddannelsen beskrives ret præcist.

For universitetsuddannelserne skal der f.eks. noteres, om det drejer sig om en bachelor uddannelse, en kandidateksamen eller en ph.d..

Anvendelige forkortelser ved indskrivning af erhvervsuddannelse:

HG = Handelshøjskolens grundeksamen

HSE = Handelshøjskolernes statskontrollerede enkeltfagsprøver

TF = Værkstedskursus på en teknisk skole

UTV = Udvidet teknisk forberedelseseksamen

HH = Højere Handelseksamen (2-årig ældre handelsuddannelse)

159. Har han taget Erhvervsgrunduddannelsen (EGU), EFG eller en Fri Ungdomsuddannelse (FUU)?

1. Nej
2. Ja, EGU, afsluttet
3. Ja, EGU, igangværende
4. Ja, EFG, afsluttet
5. Ja, EFG, igangværende
6. Ja, FUU, afsluttet
7. Ja, FUU, igangværende
8. Ved ikke
9. Ønsker ikke at svare

160. Hvad hedder den højeste erhvervsuddannelse han har?

1. Uddannelse (Tekstvariabel) *Libraryliste*
2. Har ingen erhvervsuddannelse
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

FAMILIENS ØKONOMISKE NIVEAU

Ad 161 Denne oplysning er moderen via det orienterende brev blevet bedt om at have parat ved telefonen. Der spørges til bruttoindkomst, dvs. indkomsten før skat. Den samlede bruttoindkomst inkluderer også tilskud fra det offentlige. Hvis moderen angiver den månedlige bruttoindkomst, ganges med 12 inden indskrivning.

Tilskud fra det offentlige kan f.eks. dreje sig om følgende: Arbejdsløshedsunderstøttelse, revalideringsstøtte, bistandshjælp, kontanthjælp, førtidspension, SU (statens ungdomsydelse), børnebidrag, børnetilskud eller barselsdagpenge.

Der findes flere former for tilskud til børnefamilier, og moderen vil sommetider spørge, om den eller den anden form for tilskud tæller med.

Bemærk derfor at **Den almindelige børnefamilieydelse**, som alle børnefamilier får, ikke skal indregnes i bruttoindkomsten. Dette er meddelt i det orienterende brev.

Man kan ikke være sikker på, at mødre bruger den korrekte betegnelse for de forskellige tilskud til børnefamilier, og det vil sommetider være nødvendigt med udspørgen. Derfor er her en kort forklaring til de almindeligste former for tilskud til børnefamilier.

Børnebidrag og **Børnetilskud** gives kun under særlige omstændigheder.

Hvis barnet ikke bor sammen med begge forældre, skal den af forældrene, der har barnet boende, have et økonomisk bidrag fra den anden = *Børnebidrag*.

Børnetilskud ydes af staten til enlige forsørgere (Ordinært og ekstra børnetilskud) eller til børn, der har mistet begge forældre (Særligt børnetilskud).

Barselsdagpenge er en kommunal ydelse, der udbetales til kvinder, som ikke fra deres arbejdsgiver modtager løn under barselsorloven.

Notabene: Der kan opstå tvivl om, hvorvidt vi ønsker oplysninger om familiens årsindtægt, således som den sædvanligvis er, eller om årsindtægten, således som den har været i det år, der går forud for interviewet, idet denne bl.a. pga. barselsorlov kan have været atypisk.

For at sikre ensartethed må man fastholde, at spørgsmålet skal besvares på baggrund af årsindtægten, som den faktisk har været i det år, der er gået, og ikke som den forventes at blive i det kommende år.

FAMILIENS ØKONOMISKE NIVEAU

Og nu kommer så spørgsmålet om jeres indtægt

**161. Hvad er familiens samlede årlige indkomst før skat (brutto)?
Tilskud fra det offentlige regnes med til indkomst**

1. Samlet årlig bruttoindkomst: _____ kr.
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

ANTROPOMETRISKE MÅL - BIOLOGISKE FORÆLDRE

De følgende spørgsmål (162-168) har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme.

Det orienterende brev, der er sendt til kvinden kort tid inden interviewet, indeholder en anmodning om at have de fleste af disse oplysninger parat.

- Ad 162 Anmodning om at have denne oplysning parat står i det orienterende brev. Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme.
- Ad 163 Anmodning om at have denne oplysning parat står i det orienterende brev. Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme.
- Ad 164 Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme. Spørgsmålet stilles kun til kvinder, der er gravide igen på interviewtidspunktet.
- Ad 165 Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme. Spørgsmålet stilles kun til kvinder, der er gravide igen på interviewtidspunktet.
- Ad 166 Anmodning om at have denne oplysning parat står i det orienterende brev. Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme, og det er derfor vigtigt at det er vægten for den biologiske far, der oplyses.

ANTROPOMETRISKE MÅL - BIOLOGISKE FORÆLDRE

Hvis 155 = 18. anvendes formulering b

a. De næste spørgsmål drejer sig om vægt og højde for dig og barnets biologiske far

b. De næste spørgsmål drejer sig om dit taljemål og din vægt

Hvis 001 = 2. -> 164

162. Hvad vejer du nu?

1. Vægt: ____ . ____ kg
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

163. Hvad måler du i taljen?

1. Taljemål: _____ cm
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

-> 166

164. Hvad vejede du før din nuværende graviditet?

1. Vægt: ____ . ____ kg
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

165. Hvad målte du i taljen før din nuværende graviditet?

1. Taljemål: _____ cm
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

Hvis 155 = 18. -> 169

166. Hvad vejer barnets biologiske far?

1. Vægt: ____ . ____ kg
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

- Ad 167 Anmodning om at have denne oplysning parat står i det orienterende brev. Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme, og det er derfor vigtigt, at det er højden for den biologiske far, der oplyses.
Bemærk: Alternative svarmuligheder: Højden for den biologiske far kan enten noteres i cm eller i m og cm
Der spørges ikke om moderens højde, fordi denne oplysning allerede er indhenteti et tidligere interview (under graviditeten).
- Ad 168 Anmodning om at have denne oplysning parat står i det orienterende brev. Spørgsmålet har interesse i forbindelse med udforskning af årsager til fedme, og det er vigtigt, at det er livvidden for den biologiske far, der oplyses.

167. Hvor høj er han?

1. Højde: _____ cm
2. Højde: _____.____ m
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

168. Hvad er hans livvidde?

1. Livvidde: _____ cm
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

NETVÆRK

Ad 169 Formålet med spørgsmålet er at få oplyst, om moderen føler, at hun har et tilfredsstillende socialt netværk.

Det har vist sig nødvendigt at præcisere situationen meget nøje, idet et mere generelt spørgsmål om støtte ofte afføder spørgsmål fra moderen, f.eks. om, hvilken form for støtte der tænkes på, eller kommentarer om, at det afhænger af, hvor syg man er, eller af den eventuelle støttepersons egen situation på tidspunktet for moderens sygdom.

Det er derfor præciseret, at moderen skal have brug for støtte, og at det væsentlige er, om moderen tror, at personen gerne vil - ikke om personen rent faktisk har mulighed for at yde den nødvendige støtte i en konkret situation.

Ad 170 Der burde ikke være problemer med at forstå, hvad der menes med "tale fortroligt med", men hvis der stilles spørgsmål, kan det uddybes med, at det er personer, hun føler, hun kan: Fortælle om ting, hun ikke ønsker alle andre også skal vide - betro sine sorger til - snakke med om sine problemer.

Ad 171 Det er moderens umiddelbare overordnede oplevelse af, om hun føler sig tilfreds med den hjælp og omsorg, hun får fra familie, venner etc.. Det drejer sig således ikke specielt om, hvorvidt hun føler, hun får tilstrækkelig praktisk hjælp i hjemmet eller lignende. Hun skal heller ikke sidde og vurdere, om hun får den ønskede opbakning eller støtte fra sine venner eller forældre, mens hendes mand ikke giver hende det, hun ønsker. Det er den samlede situation, hun skal svare på. Hvis hun har svært ved at give et klart ja- eller nej-svar, fordi hun f.eks. får vældig god opbakning fra sine forældre, mens hun er meget utilfreds med den støtte, hendes mand giver hende, har hun mulighed for at svare: *Både ja og nej* (kategori 2).

NETVÆRK**169. Hvor mange personer kender du, der gerne ville støtte dig, hvis du blev syg og havde brug for støtte?**

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Er det mellem: 1-3, 4-8 eller over 8?]

1. Ingen
2. Antal: _____

3. 1-3 personer
4. 4-8 personer
5. Over 8 personer
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

170. Hvor mange personer kender du, som du kan tale fortroligt med?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et antal, siges:)
[Er det mellem: 1-3, 4-8 eller over 8?]

1. Ingen
2. Antal: _____

3. 1-3 personer
4. 4-8 personer
5. Over 8 personer
6. Ved ikke
7. Ønsker ikke at svare

**171. Er du - alt i alt - tilfreds med den støtte, du får fra omgivelserne?
Du kan svare: Ja, Både ja og nej og Nej**

1. Ja
2. Både ja og nej
3. Nej
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

Ad 172 Bemærk: Det spørges her om perioden fra barnets fødsel og frem til det blev 18 måneder (evt. 18 1/2)

De sidste spørgsmål handler om oplysninger fra Barnets Bog og fra vaccinationskortet.

172. Hvor mange hjemmebesøg har du haft af en sundhedsplejerske siden barnets fødsel?

(Hvis moderen er ude af stand til at angive et tal, siges:)

[Var det 1-4, 5-8 eller over 8 besøg?]

1. Antal besøg: _____
2. 1-4 besøg
3. 5-8 besøg
4. Over 8 besøg
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

VACCINATIONER

Ad 173 **Generelt for vaccinationsspørgsmål:** Moderen er i det orienterende brev blevet bedt om at have vaccinationskortet parat.

Med de 'sædvanlige vaccinationer' menes de vaccinationer, man får ved de af Sundhedsstyrelsen anbefalede lægebesøg i 3-, 5, 12- og 15-månedersalderen. Der er tale om i alt 7 vaccinationer.

Kategori 1: Benyttes, hvis moderen siger, at barnet har fået alle 7 vaccinationer. De efterfølgende kategorier drejer sig om de specifikke vaccinationer, barnet kan have fået. Rækkefølgen af kategorierne følger den alder, barnet vil have fået dem i, men det er muligt, at moderen nævner de samme vaccinationstyper samlet. Nedenfor er derfor en oversigt over de kategorier, der dækker over samme type af vaccine.

Kategori 2, 4 og 6: Di-Te-Ki-Pol 1, 2 og 3: Kombineret vaccination mod difteri, stivkrampe (tetanus), kighoste og polio (1., 2. og 3. gang ved hhv. 3, 5 og 12 måneder)

Kategori 3, 5 og 7: HIB 1, 2 og 3: Vaccination mod hæmophilus influenza type b (1., 2. og 3. gang ved hhv. 3, 5 og 12 måneder)

Kategori 8: MFR 1: Kombineret vaccination mod mæslinger, fåresyge og røde hunde (1. gang ved 15 måneder)

Notabene. Bemærk: Hvis moderen ikke har vaccinationskortet i nærheden og ikke er sikker på, hvad barnet har fået, er det tilladt at spørge hende, om barnet har fået de konkrete vaccinationer, der er angivet som svarkategorier ved spørgsmålet. Eks.: *Har han fået Di-Te-Ki-Pol 1 ved 3 måneder?* etc.. Man skal så kun markere ved de vaccinationstyper, som moderen er sikker på barnet har fået.

Ad 174 Barnet kan have fået andre vaccinationer end de obligatoriske f.eks. i forbindelse med udlandsrejser.

Ad 175 Bemærk: Der skrives kun en vaccine ind ad gangen.

Ad 176 -

VACCINATIONER**173. Hvilke af de sædvanlige børnevaccinationer har han/hun fået?**

Antal samtidigt mulige svar: 7 (kombinationer af 2. - 8.)

1. Alle 7
2. Di-Te-Ki-Pol 1 (3 mdr.)
3. HIB 1 (3 mdr.)
4. Di-Te-Ki-Pol 2 (5 mdr.)
5. HIB 2 (5 mdr.)
6. Di-Te-Ki-Pol 3 (12 mdr.)
7. HIB 3 (12 mdr.)
8. MFR 1 (15 mdr.)
9. Ingen
10. Ved ikke
11. Ønsker ikke at svare

174. Har han/hun fået andre vaccinationer?

1. Nej -> 177
2. Ja
3. Ved ikke -> 177
4. Ønsker ikke at svare -> 177

175. Hvad blev han/hun vaccineret mod?

175-176:

1-5

1. Navn på vaccine (Tekstvariabel) *Libraryliste*
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

176. Andre vaccinationer?

175-176:

1-5

1. Nej

2. Ja -> 175
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

ANTROPOMETRISKE MÅL FOR BARNET

Generelt: Spørgsmålene 177 til 184 drejer sig om mål for barnets vægt, højde/længde og hovedomfang taget ved de obligatoriske lægeundersøgelser i 5- og 12-månedersalderen samt datoer for disse målinger. Oplysningerne vil normalt stå i *Barnets Bog* under Helbredsundersøgelser. *Barnets Bog* kan være forskelligt udformet i de forskellige amter, men spørgsmålene stilles i samme rækkefølge som de står i standardudgaven af *Barnets Bog*: Først datoen og derefter højde (længde) og vægt fra den pågældende undersøgelse. Mål af hovedomfang er ikke obligatorisk ved disse undersøgelser, men lægen vil ofte have noteret dette alligevel. Moderener via det orienterende brev blevet bedt om at have *Barnets Bog* liggende parat ved telefonen (se generel instruktion, punkt F.2 for hvordan man gør, hvis hun ikke har oplysningerne parat).

Ad 177 **Særlige omstændigheder:**

Kategori 2: Nogle børn vil ikke have været til den obligatoriske lægeundersøgelse i 5-månedersalderen. Her benyttes kategori 2: *Barnet ikke undersøgt 5 mdr.*

Kategori 3: Moderen har sommetider mistet *Barnets Bog*, eller den befinder sig hos lægen. Her benyttes kategori 3: *Barnet undersøgt, men har ikke oplysningerne*, således at man får kodet, at disse oplysninger findes.

Ad 178 Hvis højden af en eller anden grund ikke er målt ved undersøgelsen, benyttes kategori 2: *Ikke målt.*

Bemærk: Der kan evt. stå længde i stedet for højde i nogle udgaver af *Barnets Bog*

Ad 179 Hvis vægten af en eller anden grund ikke er målt ved undersøgelsen, benyttes kategori 2: *Ikke målt*

Ad 180 Hovedomfanget vil i en del tilfælde ikke være målt af lægen, og der markeres så i kategori 2: *Ikke målt*

Bemærk: Hovedomfang kan være målt på et andet tidspunkt af sundhedsplejerske eller læge. Hvis der ikke findes hovedomfangsmål fra de obligatoriske lægeundersøgelser, vil moderen senere i interviewet blive bedt om eventuelle hovedomfangsmål målt på et andet tidspunkt

ANTROPOMETRISKE MÅL FOR BARNET**177. Og så vil jeg gerne bede om oplysninger fra lægeundersøgelsen ved 5-månedersalderen****Først datoen**

1. Dato: ____.
2. Barnet ikke undersøgt 5 mdr. -> 181
3. Barnet undersøgt, men har ikke oplysningerne -> 181
4. Har oplysninger, men ikke dato
5. Ved ikke -> 181
6. Ønsker ikke at svare -> 181

178. Og så højden

1. Højde: ____.
2. Ikke målt
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

179. Og vægten

1. Vægt: ____ gram
2. Ikke målt
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

180. Og hovedomfanget

1. Hovedomfang: ____.
2. Ikke målt
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad 181 Særlige omstændigheder:

Kategori 2: Nogle børn vil ikke have været til den obligatoriske lægeundersøgelse i 12-månedersalderen. Her benyttes kategori 2: *Barnet ikke undersøgt 12 mdr.*

Kategori 3: Moderen kan have mistet *Barnets Bog*, eller den befinder sig hos lægen. Her benyttes kategori 3: *Barnet undersøgt, men har ikke oplysningerne*, således at man får kodet, at disse oplysninger findes.

Bemærk: Der kan evt. stå længde i stedet for højde i nogle udgaver af *Barnets Bog*.

Ad 182 Hvis højden af en eller anden grund ikke er målt ved 12-månedersundersøgelsen, benyttes kategori 2: *Ikke målt*

Ad 183 Hvis vægten af en eller anden grund ikke er målt ved 12-månedersundersøgelsen, benyttes kategori 2: *Ikke målt*

Ad 184 Hovedomfanget vil i en del tilfælde ikke være målt af lægen ved 12-månedersundersøgelsen, og der markeres så i kategori 2: *Ikke målt*

Bemærk: Hovedomfang kan være målt på et andet tidspunkt af sundhedsplejerske eller læge. Hvis der ikke findes hovedomfangsmål fra de obligatoriske lægeundersøgelser, vil moderen senere i interviewet blive bedt om eventuelle hovedomfangsmål målt på et andet tidspunkt.

Ad 185 Dette spørgsmål bliver kun stillet, hvis der ikke er indskrevet hovedomfangsmål fra de obligatoriske lægeundersøgelser.

Bemærk: Hovedomfangsmål taget ved fødslen skal ikke noteres.

Kategori 3: Moderen kan have mistet *Barnets Bog*, eller den befinder sig hos lægen. Her benyttes kategori 3: *Ja, men har ikke oplysningerne*, således at man får kodet, at disse oplysninger findes.

181. Hvis 177 = 2., 3., 5. eller 6. anvendes formulering b, ellers a
a. Og så det samme for 12-månedersundersøgelsen
Først datoen

b. Så vil jeg gerne have oplysningerne fra 12-månedersundersøgelsen
Først datoen

1. Dato: _____.____.
2. Barnet ikke undersøgt 12 mdr. -> 185
3. Barnet undersøgt, men har ikke oplysningerne -> 185
4. Har oplysninger, men ikke dato
5. Ved ikke -> 185
6. Ønsker ikke at svare -> 185

182. **Og så højden**

1. Højde: _____.__ cm
2. Ikke målt
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

183. **Og vægten**

1. Vægt: _____ gram
2. Ikke målt
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

184. **Og hovedomfanget**

1. Hovedomfang: _____.__ cm
2. Ikke målt
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Hvis svar i 180 og 184 = 1. -> Interviewslut eller t188

185. **Har du et mål for hovedomfanget taget på et andet tidspunkt?**
Det skal være efter fødslen.

1. Nej -> *Interviewslut eller t188*
2. Ja
3. Ja, men har ikke oplysninger -> *Interviewslut eller t188*
4. Ved ikke -> *Interviewslut eller t188*
5. Ønsker ikke at svare -> *Interviewslut eller t188*

Ad 186 Da hovedomfanget kan være målt mange gange, f.eks. af sundhedsplejersken, beder man kun om oplysninger for det sidst målte hovedomfangsmål.

Ad 187 -

186. Hvornår blev det målt sidste gang?

1. Dato: __.__.__
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

187. Hvad var hovedomfanget?

1. Hovedomfang: __. __ cm
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

SUBPROJEKT 3 TANDLÆGE (LBC)

Spørgsmålene t188 til t195 vil kun blive stillet til kvinder i Københavns Kommune og Nordjyllands Amt.

Ad t188 -

Ad t189 Der kodes *Ja*, uanset hvad moderen nævner som reaktioner på tandfrembrud.

Ad t190 Andre symptomer end feber, diarré eller rød hale indskrives i *Andet*-kategorierne. Hvis der nævnes flere symptomer ud over dem, der står på listen, end svarende til de 3 *Andet*-kategorier, skrives disse ind i: *Andet 3* (kategori 6) med en tankestreg mellem hvert nyt symptom.

Ad t191 -

Ad t192 -

SUBPROJEKT 3 TANDLÆGE (LBC)

Spørgsmålene t188 til t195 skal kun stilles til kvinder i Københavns Kommune og Nordjyllands Amt

De allersidste spørgsmål i interviewet er nogle få supplerende spørgsmål om dit barns tænder

t188. Hvor gammel var han/hun, da den først tand kom frem?

1. Alder: ____ mdr. og ____ uger
2. Ved ikke
3. Ønsker ikke at svare

t189. Har han/hun haft symptomer ved tandfrembrud?

1. Nej -> t191
2. Ja
3. Ved ikke -> t191
4. Ønsker ikke at svare -> t191

t190. Hvilke symptomer?

Antal samtidigt mulige svar: 6 (kombinationer af 1.- 6.)

1. Feber
2. Diarré
3. Rød hale
4. Andet 1 (Tekstvariabel)
5. Andet 2 (Tekstvariabel)
6. Andet 3 (Tekstvariabel)
7. Ved ikke
8. Ønsker ikke at svare

t191. Har han/hun nogensinde slået tænderne?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

t192. Har han/hun fået konstateret huller i tænderne?

1. Nej
2. Ja
3. Ved ikke
4. Ønsker ikke at svare

Ad t193 Kategori 3: *Ja, men kun i forbindelse med slag på tænderne*, anvendes, hvis blødningerne kun er opstået i forbindelse med slag på tænderne, idet man her først og fremmest er interesseret i blødninger eller smerter i tandkødet, som skyldes andre årsager end uheld, der har medført beskadigelse af tandkødet.

Ad t194 -

Ad t195 Kategori 2: Ikke behov, men været til rutineundersøgelse, benyttes i de tilfælde, hvor tandlægebesøget ikke er udløst af, at barnet har haft symptomer på tandproblemer, men kun er foretaget som et led i de almindelige rutineundersøgelser.

Ad 196 Her kan interviewereren skrive om de ting, der eventuelt er gået galt i interviewet, oplysninger, det ikke har været muligt at kode korrekt, eller andre ting, der er væsentlige at vide i forbindelse med en vurdering af svarene i det pågældende interview.

t193. Har han/hun haft blødninger fra tandkødet eller ondt i tandkødet?

1. Nej
2. Ja
3. Ja, men kun i forbindelse med slag på tænderne
4. Ja, men kun i forbindelse med tandfrembrud
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

t194. Hvor mange gange om dagen får han/hun børstet tænder?

1. 1 gang daglig
2. Mere end 1 gang daglig
3. Mindre end 1 gang daglig
4. Får aldrig børstet tænder
5. Ved ikke
6. Ønsker ikke at svare

t195. Har han/hun haft behov for at gå til tandlægen?

1. Nej
2. Ikke behov, men været til rutineundersøgelse
3. Ja
4. Ved ikke
5. Ønsker ikke at svare

INTERVIEW SLUT

196. Nu er interviewet slut - og jeg vil blot sige tusind tak, fordi du har villet bruge din tid på undersøgelsen. Uden din og alle de andre mødres medvirken ville vi ikke have den viden, vi nu har, til at forbedre sundheden for mor og barn.

Til Interviewer

Du kan her indtaste en kommentar. Hvis interviewet ikke er gennemført i sin helhed, SKAL der indtastes en kommentar.

1. Særlige kommentarer fra interviewer: _____

2. Ingen kommentarer

Ad 197 Hvis barnet ikke har boet hos moderen, går programmet automatisk ud af interviewet og ned til denne mulighed for at indskrive en kommentar. Intervieweren kan her indskrive særlige kommentarer vedr. dette. Eksempelvis hvem barnet bor hos nu, og hvor gammelt barnet var, da det flyttede fra moderen.

Bemærk: Hvis moderen - til trods for at barnet ikke bor hos hende nu - alligevel mener, at hun kan gennemføre et meningsfuldt interview, f.eks. fordi barnet har boet hos hende i størstedelen af barnets liv, kan man markere her, og interviewet startes igen ved spørgsmål 001.

197. Da de fleste spørsmål handler om dit barn, vil det blive for usikkert at gennemføre interviewet, men tak fordi du ville være med.

1. Afslut interview -> 196

2. Moderen kan alligevel gennemføre interviewet -> 001

Masterliste

Antal samtidigt mulige svar: 25 (kombinationer af 1. - 25.)

1. 6 1/2	7. 9 1/2	13. 12 1/2	19. 15 1/2	25. 18 1/2
2. 7	8. 10	14. 13	20. 16	26. Hele perioden
3. 7 1/2	9. 10 1/2	15. 13 1/2	21. 16 1/2	27. Ved ikke
4. 8	10. 11 16. 14	22. 17		28. Ønsker ikke at svare
5. 8 1/2	11. 11 1/2	17. 14 1/2	23. 17 1/2	
6. 9	12. 12 18. 15	24. 18		

Oversigt over intervaltyper for spørgsmål med mulighed for oplæsning af intervaller

Intervaller for spørgsmål, der ikke vedrører sygdomshyppighed

A: 1-5, 6-15, 16-30, over 30

- Spørgsmål nr. 006: r: Antal gange trøstetåre i løbet af en måned
 Spørgsmål nr. 008: r: Antal gange ligget med brystvorten i munden i løbet af en måned
 Spørgsmål nr. 014: r: Antal gange andet i sutteflaske forrige måned
 Spørgsmål nr. 018: r: Antal gange andet i sutteflaske forrige måned ved døsen hen

B: 1-2, 3-4, 5-6, over 6

- Spørgsmål nr. 010: Antal dl mælk/yoghurt
 Spørgsmål nr. 028: Antal skefulde fiskepålæg
 Spørgsmål nr. 029: Antal skefulde kødpålæg om dagen

C: 1-5, 6-15, over 15

- Spørgsmål nr. 024: r: Antal gange sut dyppet i noget om ugen

D: Under 1, 1-2, 3-6, over 6

- Spørgsmål nr. 026: Antal måneder jerndråber

E: 1-6 om ugen, 1-2 om dagen, 3-4 om dagen, 5-6 om dagen, over 6 om dagen

- Spørgsmål nr. 032: Antal Øl/hedvin/spiritus (mor ammeperiode)

F: Under 10, 11-25, 26-100, 101-300, over 300

- Spørgsmål nr. 146: Antal ord barnet selv kan sige

G: 1-3, 4-8 eller over 8

- Spørgsmål nr. 169: Antal støttepersoner ved sygdom
 Spørgsmål nr. 170: Antal fortrolige

H: 1-4, 5-8 eller over 8

- Spørgsmål nr. 172: Antal sundhedsplejerskebesøg

Sygdomme - Intervaltyper for spørgsmål om hyppighed af sygdomme**A: 1-5, 6-10, over 10**

Spørgsmål nr. 039:	Forkølelse
Spørgsmål nr. 047:	Forstoppelse
Spørgsmål nr. 049:	Tynd mave/diarré
Spørgsmål nr. 090:	38.5 i feber uden andre symptomer

B: 1-3, 4-6, 7-10, over 10

Spørgsmål nr. 043:	Halsbetændelse
Spørgsmål nr. 065:	Falsk strubehoste
Spørgsmål nr. 069:	Mellemørebetændelse
Spørgsmål nr. 075:	Hvæsende pibende vejrtrækning/astma/astmatisk bronkitis (episoder)
Spørgsmål nr. 080:	Bronkitis

C: 1-3, 4-6, over 6

Spørgsmål nr. 055:	Nældefeber
Spørgsmål nr. 057:	Andre former for eksem
Spørgsmål nr. 061:	Trøske eller andre former for svamp
Spørgsmål nr. 085:	Lungebetændelse
Spørgsmål nr. 086:	s: Lægediagnosticeret lungebetændelse
Spørgsmål nr. 094:	Skarlagensfeber

D: 1-5, 6-9, 10 eller mere

Spørgsmål nr. 098:	Feberkrampe over 1/2 times varighed
--------------------	-------------------------------------

Subprojekter

r = Tandlægeprojekt 1: Svend Poulsen

s = Astmaprojekt: Mads Melby

t = Tandlægeprojekt 2: Lisa Bøge Christensen

Øvrige særlige interesseområder

Kim Fleischer Michaelsen: Kost (ammespørgsmål, hovedomfang)

Sjúrdur Olsen: N-3 (fisk og fiskeoliespørgsmål)

Mads Melby: Astma (astma, bronkitis, nældefeber, eksem, rygning)

Peter Aaby: Vaccinationer

Thorkild Sørensen: Fedme (vægt og højde)